

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvzemši nedelje in praznike. — Inserati do 30 petit vrst à Din 2., do 100 vrst à Din 2.50, od 100 do 300 vrst à Din 3., večji inserati petit vrstà Din 4.. Popust po dogovoru, inseratni javek posebej. — »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji Din 12., za inozemstvo Din 25.. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNISTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5

Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

Podružnice: MARIBOR, Smetanova 44/I. — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta telefon št. 26. — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65 podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon št. 190. — JESENICE, Ob kolodvoru 101

Račun pri poštnem čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

V RIMU SE ŠE POGAJAJO

Razgovori Mussolinija, Dollfussa in Gömbösa bodo končani šele danes ali jutri — Dobiček bo imela samo Avstrija

Ogorčenje nad Nemčijo

Rim, 17. marca r. Proti pričakovanju so se rimske razgovore med Mussolinijem, Dollfussem in Gömbösem tako zavlekli, da bodo trajali še danes ves dan in najbrže tudi še jutri. Od prvotno napovedanega programa te konference, to je reševanje podunavskega problema, ni ostalo mnogo. Kolikor se ve do sedaj, so v teklu razgovorov uvidili, da je vsaka trajala rešitev podunavskega problema mogoča samo ob sodelovanju Male antante in drugih v Podunavju zainteresiranih držav. Zaradi tega so se koncem konferenc omejili na to, da razpravljajo o osiguranju neodvisnosti Avstrije potom obsežnih gospodarskih koncesij. To je v bistvu tudi ves uspeh rimske konference, o kateri so se sprva širile senzacionalne vesti in ki se jo je pričekovalo kot zaključek velike italijanske ofenzive proti Mali antanti in Franciji, pa tudi pri obravnavi tega omejenega programa so se pokazale tolke težkoče, da niso mogli končati razprav v prvotno določeni dobi ter so se pogajanja zavlekla tako, da bodo končane še danes ali jutri.

Sinoč so trajali razgovori med Mussolinijem, Dollfussem in Gömbösem po znamenju, da bodo opoločni je izdal agencija Stefani komunikate, v katerem pravi, da so razpravljali o gospodarski sanaciji Avstrije ter da so parafirali dva protokola, ki bosta najbrže danes ali jutri podpisana.

Rim, 17. marca r. Listi poročajo, da se bodo razgovori v Rimu zaključili še z jutrišnjem dnem. Danes dopoldne so se ministrski predsedniki ponovno sestali.

Skromni rezultati

Budimpešta, 17. marca r. Kakor poročajo iz Rima, kažejo vsi znaki, da bodo Italija, Madžarska in Avstrija najbrže sklenile konzultativno pogodbo v troje, in sicer slično kakor že obstoje med Madžarsko in Avstrijo od zadnjega Gömbösevega obiska. Po tej pogodbi bi se vse tri države obvezale, da se bodo medsebojno konzultirale v vseh političnih in gospodarskih vprašanjih, ki se bodo nanašala nanje. To stanje je po mnenju »Pester Lloyd« prav za prav sporazum v troje ali antante treh, ki so se v tej obliki načelno odločili za najtejnnejšo kooperacijo, ne da bi pri tem izključevali ostale. Ta pogodba ni seveda, kakor poudarja isti list, v političnem oziru naperjena proti nikomur, pomeni pa v gospodarskem oziru začetek odstranjevanja avtarkije in spada torej med pogode za izboljšanje življenjskih pogojev v sredini Evrope.

Ministrski predsednik Gömbös se je dopoldne pogajal z državnim tajnikom Suvichom, ki je imel prej pogajanja z zveznim kancelarjem dr. Dollfussem. Pri teh razgovorih so pripravili gradivo za popoldanske razprave v troje. Vsi trije vladni šefi si prizadevalo, da bi dosegli gospodarski sporazum, ki bi presegal dosedanje pogodbe vseh treh držav, t. j., da bi se zvišal izvor madžarskega žitnega presežka, kakor tudi avstrijskih industrijskih proizvodov v Italijo. S tem se vsekakor Italija izstavlja nevarnosti, da bodo države, ki jim je dovolila največje ugodnosti, zahtevali enake ugodnosti, kakor bodo dovoljene Avstriji in Madžarski. Danes ali jutri bodo vladni šefi izdali skupno izjavno, v kateri bodo naglasili trajno sodelovanje v zunanjopolitičnih vprašanjih in obenem ugotovili, da bodo morale države, ki bi se morda hotele udeležiti te gospodarske pogodbe, dati neke vrste garancije za avstrijsko neodvisnost. Zasiguranje te neodvisnosti je glavni cilj italijanske politike.

Rim, 17. marca r. O podrobnostih rimskega razgovora med Mussolinijem, Gömbösem in Dollfussem rimske tisk ne pove nič določnega. Kakor pa zatrjujejo tukajšnji politični krogi, bo sporazum med Italijo, Madžarsko in Avstrijo v najboljšem primeru podpisan še danes popoldne. Ni izključeno, da bosta Gömbös in Dollfuss odgordila svoj povratek še za dva ali tri dni. To sklepajo glede na povabilo italijanske vlade, da bi se Gömbös in Dollfuss odpovedala na izlet v Napulj in na Capri. Potem takem bi se madžarski ministrski predsednik vrnil v Budimpešto v torek ali sredo.

Sinoč je rimske guverner Bonecompagni Ludovico priredil na čast avstrijskemu zveznemu kancelarju in madžarskemu ministrskemu predsedniku na Kapitolu banket, katerega se je udeležilo 1500 povabljencev.

ski tisk slej ko prej poudarja, da je vsak sporazum brez Male antante nemogoč in je zato neobhodno potrebno, da se Italija v tem pogledu predvsem sporazume z Malo antanto. »Tempex« piše, da Nemčija sicer rovari proti temu, da pa to ne sme zavesti Italijo na stranpotu.

Sodba v Londonu

London, 17. marca. Angleški tisk pozdravlja akcijo Italije za rešitev podunavskega problema, poudarja pa, da je treba upoštevati vse interese v Podunaju, kajti sicer bi bil vsak sporazum brezusposhen. Mussolini je pokazal, da je praktičen politik in zato angleški listi izražajo nado, da tudi tokrat ne bo razočaran. Četudi sedanji rimske razgovori niso v tem pogledu še obrodili pomembnejših rezultatov, se more vendar le smatrati za italijanski uspeh dejstvo, da se bo z gospodarskimi koncesijami, ki jih je dala Italija, utrdil Dollfussov rezim in s tem stabiliziral položaj.

Mnenje v Parizu

Pariz, 17. marca r. Francoski tisk posveča rimske razgovore vso pozornost. Odobravajoč obrambo avstrijske neodvisnosti pa poudarja, da je to mogoče zagotoviti v prvi vrsti na gospodarski poti, pri čemer sme Italija računati na podporo Francije. Kar pa se tiče podunavskega problema, ves franco-

Politika Jugoslavije

Velik odmev Jevtićevega ekspozeja v inozemstvu

Pariz, 17. marca AA. Davišnji »Ordre« pričebuje pod naslovom »Politika Jugoslavije« obširen komentar o ekspozeju jugoslovenskega zunanjega ministra Jevtića Listi pravi med drugim:

Možati in zmeni govor ministra Jevtića najboljše osvetjuje modrost miroljubnega naroda, ki je v tragedijih trenutnih vojne dal sijajne dokaze svoje hrabrosti in dostojanstva. Zato se ni treba čuditi, da jugoslovenski zunanjji minister jasno in odprt razlagal svoje zdrave namene v zunanjosti politiki.

Po tem govoru je lahko razumeti politično situacijo Jugoslavije v srednji Evropi in na Balkanu. Smeri jugoslovenske zunanje politike glede splošnih evropskih vprašanj so v popolnem skladu s francosko zunanjim politikom. Obema je glavni cilj sporazum med evropskimi narodi in organizacijo miru. Jugoslavija vodi to politiko od vsega začetka svojega obstoja. Jevtić pravi po pravici, da je to tradicionalna politika Jugoslavije.

Poleg tega pa so v Jevtićevem govoru tudi odstavki o balkanski politiki, ki bodo brez dvoma izzvali silno pažnjo evropskih.

Na koncu omeni list Jevtićovo izjavo o Mali antanti in Sovjetski Rusiji in na Habsburgovcih. List pravi s tem v zvezi:

Iz Jevtićevega govora se da sklepati,

da vodi Jugoslavija miroljubno politiko, da pa hkrati pazljivo motri razvoj aktualnih evropskih vprašanj, zato je treba mir in dostojanstvo sedanjega zunanjega ministra Jugoslavije podzavriti kot reško znamenje združenega in pozitivnega pojmovanja na področju mednarodne politike.

Tajna pogodba med Italijo in Francijo?

Po angleških vesteh je bil med Rimom in Parizom sklenjen tajen dogovor glede razorožitve

London, 17. marca g. »Evening Standard« objavlja še nepotrjeno pariško vest, da je bila med Francijo in Italijo sklenjeno tajna razorožitvena pogodba, ki jo označujejo kot potezo proti angleški razorožitveni spomenici. Ta pogodba določa stabiliziranje sedanjih francoskih oborožitev, med tem ko naj bi bilo Nemčiji dovoljeno delno oboroženje in povečanje efektivnega števila vojske, toda ne enako kot v Jugoslaviji. Stevilo pobeglih mandžurških vojakov cenijo na 25.000.

Podaljšanje trgovinske pogodbe z Grčijo

Beograd, 17. marca p. Na željo naše vlade je grška vlada v cilju ohranitve kontinuitete trgovinskega prometa pristala na to, da se dopolnilni trgovinski sporazum, sklenjen 20. julija 1933 v Atenah, ki poteče 20. t. m. podaljša za dva meseca, to je do 20. maja 1934.

Iz državne službe

Beograd, 17. marca p. S kraljevim ukazom je ponovno vpklopen dr. Faro Kern, direktor veterinarske bakteriološke zavoda v Ljubljani. — Premeščen je poštni uradnik Ferdinand Nadrah s pošte Ljubljana I k pošti Velenja.

Samomor na komunističnem shodu

Pariz, 16. marca w. Na nekem komunističnem zborovanju se je iz neznanih razlogov uemtil italijanski emigrant Bongandi. Kakor pravijo, so našli pri omeni pisma, v katerem se sam obtožuje »morja italijanskega socialističnega Clericia.«

Anarhija v Mandžuriji

Moskva, 17. marca AA. Iz Pekinga počajo, da se v Mandžuriji naglo širi oboren pokret proti sedanjim vladam. Meseca februarja je bilo nič manj ko 410 oborenih napadov na organe oblasti. Japonsko-mandžurske čete pa so opravile 42 kazenskih pohodov. Stevilo pobeglih mandžurških vojakov cenijo na 25.000.

Samomor pariškega bančnika

Pariz, 16. marca AA. Snoč ob 11.45 se je v Parizu bankir Alterman vrzel pod kolesa lokomotive podzemelske železnice. Njegov samomor je zbudil veliko senzacijo. Vse kaže, da si je bankir vzel življenje, ker je v zadnjem času njegovemu zavodu grozil neizogibni polom.

Poljski uspeh v Južni Ameriki

Varšava, 16. marca AA. Iz Buenos Airesa poročajo, da se je poljski znanstveni odpravi posrečilo povzeti se na najvišji vrh v Južni Ameriki. Aconcagua, visok 7015 m. Ekspedicija je dosegla svoj uspeh v zelo neugodnih atmosferskih okoliščinah.

Zborovanje ljubljanskega učiteljstva

Ljubljanski občinski svet in učiteljske stanovalne — Učiteljstvo zahteva svojega zastopnika v občinskem svetu

Ljubljana, 17. marca.

Sinoč ob 20. se je zbraljalo ljubljansko učiteljstvo, včlanjeno v JUU v risalnicu sentjanbske šole v večernemu zborovanju, ki ga je otvoril agilni predsednik učiteljstva g. Veselov Mlekuž.

Po običajnih formalnostih je prešel na prvo točko dnevnega reda, redukcija poročil uradnic. Obrazložil je podrobno in obsežno delo vodstva sekcijske dravsko banovino v tem pogledu in prečital okrožnico, v kateri iznasa svoje stališče in navaja, da se v zadnjih letih pod sprednjim predsednikom je preseglo.

Priznava, da je v zadnjih letih pod sprednjim predsednikom je preseglo.

Priznava, da je v zadnjih letih pod sprednjim predsednikom je preseglo.

Priznava, da je v zadnjih letih pod sprednjim predsednikom je preseglo.

Priznava, da je v zadnjih letih pod sprednjim predsednikom je preseglo.

Priznava, da je v zadnjih letih pod sprednjim predsednikom je preseglo.

Priznava, da je v zadnjih letih pod sprednjim predsednikom je preseglo.

Priznava, da je v zadnjih letih pod sprednjim predsednikom je preseglo.

Priznava, da je v zadnjih letih pod sprednjim predsednikom je preseglo.

Priznava, da je v zadnjih letih pod sprednjim predsednikom je preseglo.

Priznava, da je v zadnjih letih pod sprednjim predsednikom je preseglo.

Priznava, da je v zadnjih letih pod sprednjim predsednikom je preseglo.

Priznava, da je v zadnjih letih pod sprednjim predsednikom je preseglo.

Priznava, da je v zadnjih letih pod sprednjim predsednikom je preseglo.

Priznava, da je v zadnjih letih pod sprednjim predsednikom je preseglo.

Priznava, da je v zadnjih letih pod sprednjim predsednikom je preseglo.

Priznava, da je v zadnjih letih pod sprednjim predsednikom je preseglo.

Priznava, da je v zadnjih letih pod sprednjim predsednikom je preseglo.

Priznava, da je v zadnjih letih pod sprednjim predsednikom je preseglo.

Priznava, da je v zadnjih letih pod sprednjim predsednikom je preseglo.

Priznava, da je v zadnjih letih pod sprednjim predsednikom je preseglo.

Priznava, da je v zadnjih letih pod sprednjim predsednikom je preseglo.

Priznava, da je v zadnjih letih pod sprednjim predsednikom je preseglo.

Priznava, da je v zadnjih letih pod sprednjim predsednikom je preseglo.

Priznava, da je v zadnjih letih pod sprednjim predsednikom je preseglo.

Priznava, da je v zadnjih letih pod sprednjim predsednikom je preseglo.

Priznava, da je v zadnjih letih pod sprednjim predsednikom je preseglo.

Priznava, da je v zadnjih letih pod sprednjim predsednikom je preseglo.

Priznava, da je v zadnjih letih pod sprednjim predsednikom je preseglo.

Prizn

Kolonija v Mestnem logu se širi

Te dni so prišli zidarji betonirat temelje za številne kolibe, ki jih bodo prestavili sem iz gramozne jame

Ljubljana, 17. marca.

Kmalu bo v Mestnem logu pomlad, ki bo izvabila iz mesta tudi meščane, sicer pa ne zahaja tja. Zalostna, enolična stepta se širi tja proti Krimu in celo mladi ljudje, ki se gibljejo zlasti zdaj v posebnih sferah ob veterih, bolj poredko zaidejo na slavno Cesto dveh cesarjev, kjer je bila njega dni tako primitiva okolina za sestanek visokih zverin ter za diplomatski in račni lov. Toda, ko je v Mestnem logu pomlad, meščani ob nedeljah odkrijejo lepoto narave in romantičnost kozolcev. Ta in oni odkrijejo tudi svobodno romantično v »zazlinic« stanovanjski koloniji, ki ima še veliko bodočnost.

Zadnje čase je bila kolonija v Mestnem logu že nekoliko pozabljenja. Na skrajnem mestnem koncu je in kaj bi naj slisali o nji, če ni tu niti več tistih tragedij, ki so v barakarskih naseljih skoraj neizogibne! Pred dnevi se je pa kolonija začela dramati. Prišli so vrtnarji ter so vzdolž barak po sredi tako zavetega parka začeli saditi drevesa. S posebnim zadelenjem so barakarji ugotovili, da se je začela kolonija modernizirati, da jo lahko pristejava med druge imenitne mestne dele, ki imajo parke, električno napeljavijo in vodovod. Spriznili so se s svojo usodo, da morajo stanovati v Mestnem logu, v koloniji, ki so se bali kot Sibirije. Ob kolibah so nastali vrtovi in ograje in nekdo je celo krstil svoj dom ponosno: vila Stanko. Če imajo imenitni meščani na prefereniji svoje rezidence, ki nosijo najrazličnejša mila imena, zakaj bi jih ne smeli v tej imenitnosti posnemati kolibarji, kolikor pa morejo? Celotno visok jambor za anteno stoji med barakami.

Vrstni barak sta že dolgi, toda daleč je še do Krima, kolonija se še lahko širi. In te dni so prišli zidarji betonirat temelje za številne kolibe, ki jih bodo postavili sem iz gramozne jame. Prav za prav ni mnogo barak v tej koloniji, kot se ti zdi, če ne veš, kako hitro je nastala ta kolonija; kot američka mesta, v takšnem tempu se je razvijala. L 1930. jeseni so začeli graditi prve barake, nakar jih je zrastlo v dveh letih nad 40. Do lanske jeseni je tudi tu počivalo gradbeno gibanje, ko se barakarji niso več preseljevali. Ko so podali nekaj barak ob Masarykovih cesti, je bil zopet nekaj kandidatov za kolonijo v logu. Noben barakar se ne spriznili takoj z misijo, da se bo moral preseliti v Mestni log, vsi se boje Mestnega loga v zacetku, a nihče ne ve, čemu ga zabebe ob misli, da se bo moral umakniti iz mesta. Iz ruskih barak ob Masarykovih cesti, je bilo nekaj barak ob Masarykovih cesti, ki si nameravajo zgraditi novo barako v Koleziji. Zadnja ruska baraka ob Masarykovih cesti je pravi brlog, nehigijenično, umazano gnezdo, ki bi delalo stramo Ljubljani. Če bi stalo v mestu le en dan »Stanovanja« v tej famozni kolibi tvorijo tesne po dva koraka široke celice, ki so kuhinja, spalnica itd hkrati Stenic je toliko, da je čudno, da se niso dvignile barake ter odletele z njo. Če smo kdaj govorili upravičeno o napredku Ljubljane, bomo, ko bodo podprli barako ob Masarykovih cesti, kajti te barake ne smemo nikdar niti primerjati s kolibami v Mestnem logu.

Tudi mizarjem prede trda

Cene so tako padle za vsa dela, da o zaslužku ni več gorova.

Ljubljana, 17. marca.

Pod naslovom »Krisa mizarjev« je objavil »Slovenski Narod« članek o krizi obrtnikov mizarjev, ki se popolnoma krije v razmerami ljubljanskih mizarjev. Tudi pri nas smo po pravtvi misili, da bo čas prosperebiti trajal večno, in smo zato ogromne vse investirali v delavnice z modernimi stroji. Naročniki so nam ponujali delo in takoj plačevali v gotovini, seveda pa ni bilo niti najmanjše brezposelnosti. A časi so se obrnili in prišla je gospodarska kriza z zadolževanjem v blagu in denarju. Pričela se je borba za obstanek, da zlasti starejši mojstri s strahom zrō v bodočnost. Vsak tovariš gleda le na svojo korist in skupnost, nima smisla. Cene so tako padle za vsa dela, da o zaslužku ni več gorova.

Nikdo ne more verjeti, koliko je skrite reviščine med obrtniki. Šušmarstvo se je razpasio v taki meri, da bo legalno obrtništvo izgubilo še zaslužek od popravil. Mnogo obrtnikov zaradi pomanjkanja dela ne more več plačevati stanarine in nikdo ne ve, kako bodo tako mojstri plačevali davke. Marsikdo bo primoran opustiti obrt in stopiti v kader Šušmarjev, saj vendar zakon le malo ščiti legalnega obrtnika in je boj proti Šušmarstvu skoraj brez uspeha.

Kupna moč ljudstva je pada, ker ljudje nimajo več denarja, in maza brezposelnih se vsak dan veča. Denar je zamrznil in zato je zastalo vse gradbeno delo, ki nam je nekdaj dajalo največ kruha. Naši državniki, do katerih imamo polno zaupanje, naj store vse, da bo spet pričel križenar, ker drugega ni pričakovati izboljšanja. Nas doseganje najboljši naročnik je bil uradniški stan, a sedaj ima plao žalibog komaj za življenje. Izgubili smo tudi kraje, kamor so prej zlasti ljubljanski mojstri prav mnogo izvazali.

Posebno v ljubljanski okolici se je mizarščak obrt silno razvila v modernizirala. V kraju, kjer bi zadostovala lokalno dva mojstra z nekaj pomočnikih, jih čake kruha po dva križeta ali celo trikrat toliko. Nabavili so si stroje in se zadolžili, da ne morejo več konkurirati.

Stroji, ki stojijo, se ne obrestujejo. Po več mojstrov bi lahko nabilo isto garnituro strojev. Pojavila se tudi misel o odprevi strojev. Torej sicer ni mogoče, vendar bi se pa število strojev lahko omejilo. Prevično bi bilo, da bi se moralno plačevali od vsega stroja tako visoke socialne dajatve, koliko jih moramo plačevati od delavcev, ki jih ti stroji nadomestujejo.

V času redukcij se tudi govori, da bo treba omejiti dotok zlasti v višje šole, kar je potrebno tudi za obrtni stan. Treba bo omejiti sprejem vajencev. Kjer ni obrtništvo nadaljevalno šole, naj bi bilo sploh prepovedano imeti vajence. Tudi število mojstrov bi se moralno omejiti na krajevno potrebo. Ker tegu ni, išče podeželski obrtniki zaslužka v mestu. Tako pridev v navzkrije z mestnim mojstrom, ker mu lahko zaradi nižjih stroškov za stanovanje in življenje in delovno moč občutno konkurenca. Tudi delovni čas je na deželi protipostavno. Tudi stavbeniki se bore s konkurenco in še posej povod okrog najcenejše m-

mur prijavljali. Zdaj mora vsak stanodajec prosiši na magistratu, preden sme dati komu stanovanje, najbrž baš radi tega zdaj v koloniji ni podnajemnikov.

Dosedanji kolonisti niso baš navdušeni, da se njihova kolonija zoper širi. Kdove, zakaj se barakarji gledajo sploh tako pisno, čeprav jih veže vse enaka usoda. Življenje v barakarski koloniji je povsem nasploh avšemu. Vaščani žive navadno kot eno samo sorodstvo, žive v posebnem kolektivu, pomagajo drug drugemu ter se zavedajo svoje skupnosti. V mestnih barakarskih naseljih pa stoeje barake le po nekaj korakov vsak z sebi, a barakarji so si tudi. Ko so že prisiljeni, govorje med seboj, se vikajo in ženske se naslavljajo kot afektirane meščanke: »Gospa! Seveda, včasih pride do besednega dvoboja in tedaj so vse ženske degradirane naziva gospa. Zdaj se torej kolonija širi, kar ni všeč starejšim kolonistom; če jih vprašaš, čemu so nerazpoloženi proti priseljencem, ne odgovore naravnost in hočejo skriti nekakšno neuspešljivost, ki se jih budi iz neznane razloga. In ne zaupajo nikomur, da je tako pošten, kot so sami, če, dobro imen nam bodo kralji. Sicer pa ne pokazejo radi pred vsakim, kaj misijo ter so navidez brezbrzni za vse dogodek. Zvezdeli so kljub vsemu, da jim bodo podaljšali vodovodno cev in postavili dva hidranata in da se bo njihovo naselje precej razširilo, kajti mestna občina bo prestavila barake vsem barakarjem iz gramozne jame, ki so pripravljeni odriviti v Mestni log in kaj jih ne bo izgnala iz Ljubljane. Drugim bodo odkupili kolibe po dejanski vrednosti.

Štirje temelji so izkopani in zbetonirani. Ena barako bodo še postavili v sredino med drugimi, druge pa naprej na Barje. Vsaka parcela je široka 9 m. Barake ne bodo stale v eni črti, vsaka druga bo umaknjena od ceste za toliko, da ne bo stala vtric s sosedno barako, kar je potrebno zato, da bi se v primeru požara.

Cramozna jama se bo torej vendar izpraznila. Ena barako bodo še postavili tudi na Galjevico. Barakam v mestu so pa napolvali še ostrejši boj, zato nameravajo podpreti prihodnji mesec še rusko barako ob Masarykovih cesti. V njih stanujejo le Rusi, ki si nameravajo zgraditi novo barako v Koleziji. Zadnja ruska baraka ob Masarykovih cesti je pravi brlog, nehigijenično, umazano gnezdo, ki bi delalo stramo Ljubljani. Če bi stalo v mestu le en dan »Stanovanja« v tej famozni kolibi tvorijo tesne po dva koraka široke celice, ki so kuhinja, spalnica itd hkrati Stenic je toliko, da je čudno, da se niso dvignile barake ter odletele z njo. Če smo kdaj govorili upravičeno o napredku Ljubljane, bomo, ko bodo podprli barako ob Masarykovih cesti, kajti te barake ne smemo nikdar niti primerjati s kolibami v Mestnem logu.

Cene so tako padle za vsa dela, da o zaslužku ni več gorova.

Ljubljana, 17. marca.

Pod naslovom »Krisa mizarjev« je objavil »Slovenski Narod« članek o krizi obrtnikov mizarjev, ki se popolnoma krije v razmerami ljubljanskih mizarjev. Tudi pri nas smo po pravtvi misili, da bo čas prosperebiti trajal večno, in smo zato ogromne vse investirali v delavnice z modernimi stroji. Naročniki so nam ponujali delo in takoj plačevali v gotovini, seveda pa ni bilo niti najmanjše brezposelnosti. A časi so se obrnili in prišla je gospodarska kriza z zadolževanjem v blagu in denarju. Pričela se je borba za obstanek, da zlasti starejši mojstri s strahom zrō v bodočnost. Vsak tovariš gleda le na svojo korist in skupnost, nima smisla. Cene so tako padle za vsa dela, da o zaslužku ni več gorova.

Ljubljana, 17. marca.

Zivlinski trg je bil danes zaseden in založen, da bo mire biti pred velikimi prazniki. Meščani pa tudi očitno zelo časte bivšega deželnega patrona, ker so imeli gozdopodne toliko skrb in opravkov.

Celo jabolko je bilo danes mnogo več kot navadno. Cene so nespremenjene, ker bi dražjih jabolk ljudje sploh več ne kupovali. Precej lepo so bila po 8 Din kg. Pravji naval je bil na zelenjadnem trgu, ki je bil ves zaseden, razen prostora, ki je dodeljen za Trnovčanke z vozički. Vse prodajalke prodajajo zelenjavo ene in iste vrste, zato je bilo danes na vagoni motovilca in radica, zlasti rdečega ter seveda niso mogle vsega prodati. Med zelenjavo, ki je vidimo vsak dan na trgu, je pa tudi vedno kakšna novost. Danes je bila že domaća glavna salata, ki je seveda še draga, dinar glavica. Kmetice so založile trgu tudi izredno dobro z zeljnati glavami in drugimi lanskih pridekli, ki so že redki n. pr. z rdeči peso, ki so že ohranili čez zimo zakopano. Če bi jo prodajali po teži, bi bila po 4 Din kg. Salate beriše se ni mnogo, zato jo prodajajo v splošnem po 2 Din merico. Več je špinade, ki je po 1.50 Din merica.

Ob Vodnikovem spomeniku so zasedli prostor vrtnarji, ki so razstavili danes lepo lepe lončnice. Godovina konjunktura je bila ter so se ljudje precej zanimali za cvetlice kaže, da bodo Jožeti in Pepekar zabarikadirani s cvetjem. Acaleje so letos precej drage, prodajajo po 50 do 70 Din komad, zato so pa sle tem bolj v delovne cestice, primele in ciklane.

Na perutinskem trgu je bila takšna gnetca kot na veliki teden. Vse prodajalke niso imele niti na njem prostora. Gospodinje dajajo se kupujejo jajo za pirhe, precej so pa povpraševale po puranah, ker bo pač treba dobro proslaviti Jožefovo. Purani so pa živi dragi, 80 Din komad, dočim jih med zaklano perutino oskuheni ni več na izbirko. Zaklano perutino so danes prodajali po teh cenah: gosi po 15 Din. pularde po 28 Din in piške po 18 Din. Jajca so se ponocila, ker jih je pač bilo toliko, in sicer so jih prodajali najcenejše po 28 komadov za 10 Din. Najlepša so pa 1.25 Din par.

Tudi na perutinskem trgu je bilo danes dovolj na deželi, in sicer po zmerih cenah, po 75 par kg. Krompir torej ni nič dražji kot je bil jeseni.

Mirim kraljica čokolade

Specijalitet je:

MLEKITA — polnomlečna čokolada,
KAVITA — mlečna s kavim okusom
MASLITA — dezertna čokolada brez prmesi
GRENKITA — plemenita gorenčica naravne čokolade.

Zapomnimo si imena, da morem izbrati po svojem okusu, ko kupujem čokolado.

Naš velesejem

Ljubljana, 17. marca.

V pondeljek 12. t. m. je bil v prostorih Zbornice za TOI občni zbor zadruge Ljubljanski velesejem, ki steje 40 zadržnikov s 51 deželi. Cisti dobitek za preteklo leto je znašal Din 15.049.17 in se je prenakan rezervnemu zakladu. Naš velesejem se torek bori z velikimi težkočemi, ker že nekaj let ne prejema od države nobene podpore. Želo visoka postavka v bilanci je zlasti reklama v propaganda ter vzdrževanje sejmiskih zgrADB in sejmische.

Banksa uprava je dolgočasa zadržnik, ki so se vikajo in ženske se naslavljajo kot gospa! Seveda, včasih pride do besednega dvoboja in tedaj so vse ženske degradirane naziva gospa. Zdaj se torej kolonija širi, kar ni všeč starejšim kolonistom; če jih vprašaš, čemu so nerazpoloženi proti priseljencem, ne odgovore naravnost in hočejo skriti nekakšno neuspešljivost, ki se jih budi iz neznane razloga. In ne zaupajo nikomur, da je tako pošten, kot so sami, če, dobro imen nam bodo kralji. Sicer pa ne pokazejo radi pred vsakim, kaj misijo ter so navidez brezbrzni za vse dogodek. Zvezdeli so kljub vsemu, da jim bodo podaljšali vodovodno cev in postavili dva hidranata in da se bo skupnemu sodelovanju posrečilo, da bodo v bližnjem času doseženo uspehi, ki bodo v korist posameznikov, pa tudi splešnosti.

zemljiščih primerno število orehovih dreves, ki jih bo dobivala banovina po znižani cenah.

Banksa uprava je dolgočasa zadržnik, ki so primerni za uspešno gojitev orehovih dreves, skrbeli pa za odbrano orehove seme, gojila bo v svojih drevesnicah orehove sadike, ter jih oddajala posestnikom, občinam, šolskim vrtovom, sadarskim in vrtinskim društvom in drugim interesantom.

Uvedli se bodo šolski dečji dnevi za satevadne drevje, zlasti orehov. Kjer šolski vrtovi ali zemljišča ne bodo zadržani, bo občina ali prepustila v ta namest svoja zemljišča, ali pa pridobil zemljišča posestnika, da dopuste šolski mladini pod vodstvom učiteljev posaditi orehova dreveca na primerih mestih.

Banksa uprava pričakuje, da bo njen prizadevanje našlo primerno umevanje pri kmetovalcih, občinah in šolskih vodstvih in da se bo skupnemu sodelovanju posrečilo, da bodo v bližnjem času doseženo uspehi, ki bodo v korist posameznikov, pa tudi splešnosti.

,Naš val“

Ljubljana, 17. marca.

Končno je naša radijska javnost dobila izvršnico revijo, ki ima najboljše zvezne postajo samo in ji ne bo edini smoter zabavljanje, temveč mirno, dostojno in stvarno prikazovanje naših zahtev v radiofoniji. Sami naročniki so zahtevali takoj revijo, a ureduščvo se je res slajno izkazalo, da je s prvo številko, da bo »Naš val« dosegel tudi našo skriti kotičke domovine in sveta, kjer bivajo Slovenci. Povsod bo sprejet v veseljem in tudi s priznanjem, saj bo prinašal vse naše radiofonije.

Naš val je predstavil poročila o poslovovanju v preteklem letu posnemamo, da je naš velesejem klub vedno ostrejši gospodarski krizi lani zoper premagal vse težave in deloval v zadovoljivem obsegu, kakor prejšnja leta. K temu so znatno pripomogle splošne simpatije, ki jih uživa ta naša gospodarska ustanova. Lani je razstavilo 622 tvrdk, od teh 12% inozemske, tako da je bilo velesejem v znamenju domačega industrijskega in obrtniškega proizvodnje, kar je zelo razveseljiv in zdrav pojav. Od inozemske so bile zastopane Avstrija, Amerika, Bolgarija, Češkoslovaška, Danska, Francija, Mađarska, Nemčija in Švedska.

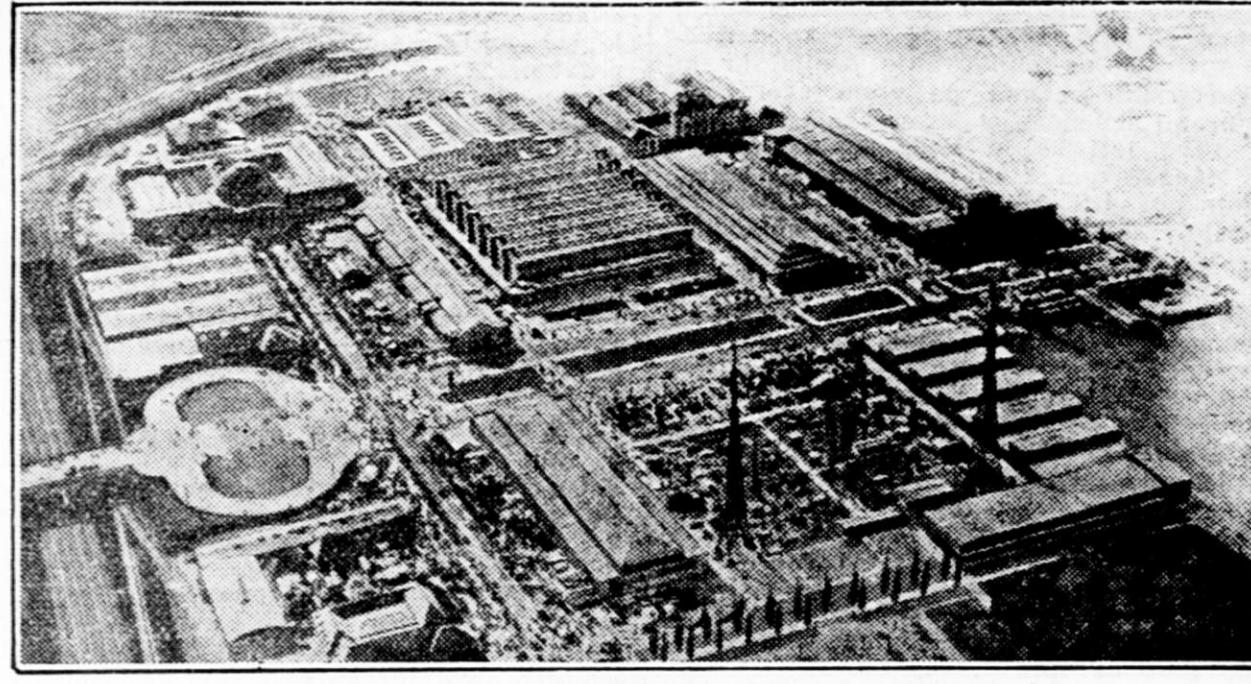
Od 2.-11. septembra smo pa imeli razstavo »Ljubljana« v jesen, ki jo je otvoril kot predstavnik vlade in še posebej trgovskega ministra g. dr. Albert Kramer, ki vedno in povsod s posebno načinjenostjo podpira težnje našega vele

V deželo kljukastega križa

Bežni vtisi s potovanja na letošnji pomladni velesejem v Leipzigu

Ljubljana, 17. marca.
Ce hočeš vedeti, kaj je velesejem, moraš videti Leipzig. To velesejnsko mesto je pa v Nemčiji, kjer vlada sedaj kljukasti križ in ta ni baš najbolj privlačna slika za tujce, za one s kritimi nosovi pa še posebno ne. In pa o sterilizaciji se mnogo govoriti v tem kraljestvu nekronanega, gologlavega kraja. Brrr... Kar nraž spretni človeka, če še ne rabi Titusperl...

No, pa sem bil vendar vesel, ko so končno zadržala kolesa brzovlaka pod menoj. Naša zemlja je majhna, kamor sežeš s pogledom, se dotakneš meje. Tako si na Jesenicih, se predno se dobro zaveseš, da si se odpeljal v Leipzig, v mesto velesejnov. Na Jesenicih moraš deponirati dinarje, če jih kaj imaš, in plačati ležarino od njih. Da



Pogled na celotno tehnično in gradbeno razstavo

ležarino, kakor od pohištva in kakor jo plačujejo gospodje v Švici od vkletenih milijončkov. Drugače gre pa vse gladko, hitro. Potnikov je itali malo, ljudje nimajo denarja, da bi se vozarili po svetu. Tisti, ki ga še imajo, se pa preveč boje zajanj in sede raje doma na njem. Pod Karavanke se zarjave železne kača in že si v tuji deželi. Ne, nisi, ta dežela je nam po hišicah na grških preblizu, da bi nam bila tuja. Sicer pa — kaj je tujina? Svet je majhen in življenje kratko.

Tujino začutiš šele onstran Salzburga. Vlak vozi hitreje, sprevodniki so v lepših uniformah, kar nekam preveč uglejajo se ti zde. Potni list pokažeš samo mimogrede, prtljage pa sploh ne pregledajo. Lahko bi peljal s seboj peklenški stroj, pa bi te mimo pustili z njim čez mejo. Nekam čudno samozavestni, hladnokrvni so ti Nemci. Sicer pa peklenški stroj pri njih nikoli ni bil legitimacija politične zrelosti. In vagoni so znani praktično urejeni, da je potovanje po železnicah red udobno. Potnikvi vedeni so natočni molče. Le vsake pol ure prinese natakar iz jedilnega voza skozi vagon zdaj kavo in čaj, zdaj sadje, pivo in mineralno vodo, zdaj zopet obložene kruhke, ali pa pride povedat, da je obed pripravljen ali večerja serviran. Vzorna skrb za lačne želodec potnikov. Samo cene niso vzorne. Skodelica kave stane v našem denarju 12 Din. Zato ji raje ne pišeš, saj itak ni kdovska prida. Najedel si se doma, ena noč se že prebiji tudi v vlaku brez teh skodelic. Zjutraj smo pa že itak v Münchenu.

Cudino! Včasih se mi je zdelo ena noč vožnje po železnicah kratke izprehod, zdaj je pa že celo potovanje. Da, ruskih vagonov ni, da bi se zleknil udobno na široki poltei in zaspal najmanj tako trdno, kakor doma v mehki postelji. Evropske države so premajhne, da bi rabilo take vagonne. V Münchenu te presenetili kolodvor, če nisi vajen kolodvorov po velikih nemških mestih. Kar pod streho, kakor v ogromno dvorano te zapelje vlak na izstopiš, prvi hip niti ne veš, kam bi se obrnil. Prestopiti moraš proti Leipzigu, a tirov je toliko, da jih komaj pregledas in pretejet. Pa ti nemška preciznost takoj prisodi na pomoč. Na steni zagledas z debelimi črkami natiskan razpored prihoda in odhoda vlakov. Na tem in tem tiru bo stal leipzški brzovlak, ob tem in tem času odhaja. Časa imajo še dovolj, da stopiš na čašo topiega mleka. V Münchenu, pa mleko! Kaj poreko prijetelji dobrega piva? Tudi mleko je za naše razmere draga, 10 dinarčkov čašica. Seveda Nemci tega ne čutijo, ker imajo visoko valuto.

Do Münchenha smo se že pripeljali, pa še vedno ne vemo niti o deželi kljukastega križa, o Hitlerjevem carstvu, o hitlerizmu in hitlerjevcih. Saj tudi ne moreš vedeti, če se peljes ponoči čez mejo in ponodi naprej. Na železnicah kljukastega križa ne vidis pogosto. Le tu pa tam vstopi mladenč v rjavi uniformi z rdečim trakom in črnim kljukastim križem sredi njega na levem rokavu. Črni uniform telesne straže Führerja samega in drugih prvakov hitlerizma je bolj malo. Drugače je pa železnicah pač nemška železnica, vedno ista snaga, red, točnost, udobnost, skoraj hladne umerjenost. Vlaki drvi proti Leipzigu v pusto pomladno jutro pod razigranimi stivimi oblaiki po ravnni med redkišimi griči in gozditi, zato pa tem pogostimi tovarnami. V industrijskih in elektrificiranih Nemčiji smo. Dolgočasna se ti zdi taka vožnja, ker si vajen v wagonu kramljati s sopotnikami. Nemci pa med vožnjo najraje molče. Zato se minute vlečejo in ure so dnevi, da ti kar odleže, ko zavazi vlak pod ogromno stekleno streho leipzškega kolodvora. Dovolj je vožnje od devetih zvečer do štirih pogled...

Leipzig je velesejem in velesejem je Leipzig. Leipzški velesejem je celo starejši od mesta, saj segajo njega začetki daleč nazaj v dobo pred 700 leti. Da je zelo staro tudi mesto, opazis že na kolodvoru, enem največjih na svetu, in takoj, ko te potisne val avtomobilov in ljudi v prvo ulico. Vtisa velesema seveda nimaš, če odštejemo avtomobile, ki jih kar mrgoli, ker so Nemci pametni in jih niso obložili z davki, pač je pa vrvenje po glavnih ulicah zelo živahno. Ce se nisi prej informiral, se ti utegne prepričiti da boš vprašal policija, kje je velesejem in te bo debelo pogledal. V Ljubljani imamo velesejem lepo skupaj med tivoljskimi kostanji. Leipzig je pa takoreč eden sam velesejem. 40 pet ali več nadstropnih velesejmskih palač je v starem mestu, tam zunaj pri znamenitem

spomeniku bitke narodov (Völkerschlachtdenkmal) je pa še majhno mesto zase, ogromna tehnična in gradbena razstava, obsegajoča 17 velikih razstavnih dvoran in še mnogo prostora na prostem. Nekdaj je izračunal, da bi moral človek prehoditi nad 100 km dolgo pot, če bi hotel obhoditi vse palače in razstavne dvorane leipzškega velesejma. To pa pomeni, da bi moral ostati v Leipzigu najmanj tri tedne, da bi si vsaj približno ogledal to mogočno revijo nemške industrije in tehnike. Kako majhni smo, pomislis nehote, in kako malo pomemimo na veliki tehnični narodov.

Kar strah te obide, ko obstane pred mračnim in vendar tako lepim leipzškim kolodvorom, in brž otrese prah podezeljske strice s čevljem, kolikor se pač da.

Miha Maleš v Mariboru

Jutri dopoldne otvorí v veliki dvorani Kazine retrospektivno razstavo svojih grafičnih del.

Ljubljana, 17. marca.

Maribor je v zadnjem času postal tudi v umetnostnem pogledu prav ambiciozen ter prireja zelo zanimive umetnostne razstave. Med najinteresantnejše in najbolj informative razstave bodo pa Mariborčani gotovo pristali retrospektivno razstavo grafičnih del Mihe Maleša, ki jo umetnik otvorí jutri ob 11. v veliki dvorani Kazine. Dosedaj je bil ta izrazit umetnik mlajše generacije skoraj izključno grafik, zato bomo pa v tem vi videli nekaj, s boset v vase; raznolikosti in individualnosti. Zelo borben je bil ta fant, kakor se bomo prepričali z niskaterih njegovih linorezov in risb ter akvarelov, da smo ga včasih prav strogo odlikovali, saj je kakor vsak ambiciozen in talentiran mladenc tudi on vedno hotel biti v prvih vrstah najekstremnejših borcev za nove načine izražanja. Ali vendar nam je bil Miha Maleš vedno nadve simpatičen in ljub. Kakorkoli je namreč napravil, pa je bil to ostro zarezan lesorez, ali lahko tno tja vržena prednara risba s peresom, nato pa še bolj divje koloriranja, vendar je bil Miha Maleš vedno istren in čustven ter uprav naivno pošten. Skozi vse te divje modernistične ekstreme gleda vedno, kakor skozi gost paščolan, zelo sentimentalno in prav slovensko fantovsko lice mladega pesnika, ki na vsak način hčete povedati to, kar resnično občuti. In ko bomo v Maribor oglasovali dolgo, zelo dolgo vrsto Maleševih izbranih del, bomo tudi videli, da je v vseh teh delih navzlep nenašval in tuji obliki vendar prav mnogo našega, kar tako zelo občudujemo v izdelkih naše narodne umetnosti. S prav otroško naivno odkritostjo nam odkriva svoje srce, zato putudi tako globoko sega v srca estetsko izobraženega inteligenta, še bolj pa v srca za resnično umetnost dozvetnega kmečkega ljudstva. To se je našlob pokazalo po hrvaških vaseh, kjer je Miha Maleš kmetu poslikal v cerkvici tako, da kmet videli samega v nebesih. Prav tiste žive, sočne ter zdrave barve, ki jih narod občuduje okrog sebe na cvetju in prenaša na pisane objekte, uporablja Miha Maleš tudi pri dekoriraju Širokih eten vaških cerkv, kjer v resnici v duhu raznolikosti tradicije narodne umetnosti ustvarjajo najkrajše umetnine, iz katerih se brez tujega posredovanja logično in organsko poraja velika nova umetnost, ki jo bomo z vso pravico lahko imenuovali jugoslovenska umetnost. Moti

Miha Maleš: Pomlad

se, kdor danes govorí o slovenski, hrvaški, srbski in jugoslovenski umetnosti, ker jugoslovenska umetnost še nastača iz pravdavnih korenin umetnostnega udejstvovanja našega preprostega ljudstva, iz naše ljudske umetnosti in iz umetnikov, ki glede svet z očmi našega s Soljanem nepokvarjenega slovencev. V Ljubljani smo pred kratkim videli razstavo jugoslovenskih umetnikov, ki črpajo in se oplojajo iz domačih tal ter tako ustvarjajo pravo jugoslovensko umetnost, gotovo je pa med prvimi Miha Maleš.

Lahko bi še mnogo povedal o potih Miha Maleša, ki jih je prehodil res v polu svojega obraza, lahko bi napisal tudi, koliko različnih tehnik bo v Maribor razstavil, vendar sem pa preverjen, da si bodo Mariborčani pri ogledovanju razstave sami ustvarili pravo sliko Miha Maleša in ga uvrstili med prav pomembne delavce pri zgradbi prave jugoslovenske umetnosti.

Ante Gaber.

Litografska razstava v Ljubljani

Senefelderjeva stoletnica je tudi stoletnica naše litografije in jubilej prvih slovenskih zmag v likovni umetnosti.

Ljubljana, 17. marca.

Stoletnica smrti izumitelja litografije prav senefelderjeva proslave naši tiskarji in grafiki s prav poučno in nazorno litografsko razstavo, ki bo odprta danes ob 16. v veliki dvorani OZU na Miklošičevi cesti. Razstava sta aranžirale Zveza faktorjev in Zvezna organizacija SGRJ, ki sta v ta nameen konstituirale poseben grafični krožec z našimi najboljšimi strokovnjaki reprodutivnih umetnosti.

Prav bogata razstava nam bo pokazala predvsem razvoj domača litografije od prvih naših litografskih izdelkov tvrdke Rožalje Eger, ki je pritelej z litografijo 1835 ali pa tudi že prej in ji je sledila oktober meseca 1847 velika litografija Josipa Blaznik, ki še danes obstoji, nato je pa v 60-letih kratek čas poslovala tudi Weimannova kamenotiskarna, dokler nismo prišli in se razvili ter izpopolnili v današnje velike litografske zavode, ki s svojimi odličnimi izdelki zalažajo celo inozemstvo in tudi prekomorske dežele. Tudi naša slovenska in ljubljanska litografija torek letos občanja je svojo 100-letnico, medtem ko je n. pr. Zagreb dobil svojo prvo litografijo še leta 1850.

Zgodovinski oddelek razstave sicer ni velik, vendar nam pa prav nazorno in s karakterističnimi vzorci kaže, da smo Slovenci smatrali litografijo vedno tudi za umetnost. Razstavljeni so izdelki kamenotiskarne Rožalje Eger in zanimivo je, da je n. pr. kaznen s silico škofjeloškega uršulinskega samostana še ohranjen. Najbolj zanimivo je zastopana kamenotiskarna Josipa Blaznika z najrazličnejšimi tehnikami s slikami, notami, zemljevidi in akcidenčami, kjer lahko vidimo po kombiniranih tehnikah, kako so bakrorezci in zlasti jeklorezci prešli k litografiji, ki jim je vselela zasluzek, ker je bila litografija pač mnogo cenejša in praktičnejša ob bakrorezu in jeklorezu. Zato bo zlasti strokovnjake zanimali pismenski papir iz leta 1857 s slikami Ljubljane in okolice, sploh za Ljubljancane je pa gotovo najbolj zanimiv prvi železniški vozni red z datumom 1. septembra 1849, ko je v našem mestu pripeljal prvi vlak. Na tem voznom redu vidimo tri slike našega glavnega kolodvora, ki nam pritojajo, da je imela Ljubljana ob otvoriti železnicu večji in lepši kolodvor, kakršen je danes. Ali moremo sploš nekje najti dokaz, ki bi drastičnejše in prepričljivejši dokazal potrebo novega kolodvora, kakor je ta vozni red! Med malimi podobicami je pa razstavljeni tudi več litografskih inkunabul, ki so tiskane na prepiravni papir in nam odkrivajo iskanje litografov za novimi izraznimi močnostmi.

Med domačimi stvarmi je tudi dosti grafični na kamnu ter ročno koloriranih litografi, ki nam z večino kažejo naše lokalne znamenitosti, na drugi strani pa tudi, kako smo od bakroresa prešli k litografiji z enostavnim pretiskom, ko smo obenem zamenjali tudi nemški tekst s slovenskim besedilom. Tako je Senefelderjev jubilej in stoletnica naše litografije tudi jubilej prvih slovenskih zmag v likovni umetnosti!

Druži del razstave nazorno prikazuje ves postopek litografije z litografsko mizo in orodjem ter materialom, a tudi na kamnu prireja litografiju, nadalje bomo pa videli več gotovih kamnov in celo preiskalni stroj v obratu. Razstavljen je ves moderen fotostol počep z dobrimi prikazimi načinu ter kopijami na kamnem in na strojno ploščo. Dolga vrsta listov nam spet kaže vso skalo hromolithografije za offsetski tisk, da natančno lahko zasledujemo, kako je nastala Šolska stenska slika življenje na Barjcu. Ponosno smo pa lahko tudi na oddelku, kjer vidimo dela naših rojakov v inozemstvu, zlasti pa slikarja Loka: Legionarjeve sanje (Vesely), glasbena slika, izvaja godba na pihala Jesenice; godalni kvartet (Beethoven) opus 59, izvajajo bratje Sorgo; Narodni zbor (Marinković); Hrvatski (Novak) in Jadransko morje (Hajdrih), skupni moški sliki.

90 letnica Pirnatove mame

Ljubljana, 17. marca.

Doli na Poljanah majajo z glavo in kar ne morejo verjeti, da je Pirnatova mama stara že 90 let. Okrog je bodi in rada pokramila o lepih starih časih, pripoveduje pa tudi novice, ki jih vsak dan bere v ča-



Pirnatova mama vsak dan prebere
»Slovenski Narod«

sopis. Trdo je in krepka, čeprav ni nikdar držala rok križom in čepnav je pretrpele toliko hudega, kakor malokatera mati. Pomislite, da je po pokopal devet svojih otrok, a ti niso bili majčenki dojenčki, temveč že vsi odrasli in pri kruhu in starini že okrog 40 let. Tudi te udarce je prenesla, ker se je motila z delom in skrbmi, obenem pa je držalo njenovo vedro srce, saj se je vse živiljenje rada smejala in pela pesmice, kakor še sedaj rada deklamira pesmico, ki jo je na njo napisal njen že davnok pokojni mož, ki ženi življenje ob veseli poroki. Mama je bila hiša polne otrok, ki jih je z možem srečno spravila do kruha, pa so, kakor smo že povedali, pomrli; en sin celo tam daleč v Ameriki. Hčerkka je bila šolska sestra in učiteljica kar onstran ceste, a vse je obupana mati izgubila, da ima danes le še dobro hčerkko Vinko, ki je vdova po telegrafev Ivanu Kastelicu, in sina Rajku. Prini ima mama svoj dom in se ji prav dobro godi, vedno je pa pri nji tudi zadnji njen sin Rajko, ki je profesor klasične gimnazije v Ljubljani. Moža je pokopal že leta 1909. sedaj jo pa poleg hčerkce v sinu ter dveh sinah razveseljuje 5 vnučkov in dve vnuknjeni. To bo vočil danes za rojstni dan in na sv. Jožeta za god! Se dolgo naj se veseljena razveseljejo.

Krepko postavljeno v vedro dušo ima Pirnatova mama že od mladosti, saj je rojena v paradižu pod planinami, v prijaznem Kamniku, kjer je vse sveže in zdravo. Natančno na današnji dan pred 90 leti so v ugledni meščanski hiši Hudobilnikovi kupili malo Pepco, ki se je prav kmalu razvila v brihtno in zelo dekle. Pa le malo časa



Ali ste že kdaj pomisili, koliko ur svojega življenja se mora gospodinja ubijati s pranjem perila? Kako silno težavno je bilo to delo, ko je morala gospodinja perilo še menčati in otepati!

Dandanašnji ni več treba, da bi se s pranjem perila tratile moči in čas, zakaj dandanes imamo Radion. Schichtov Radion prihrani gospodinji delo.

Takolahko je zdaj to:
A) zvečer se perilo namoči,
B) drugo jutro se Schichtov Radion v mrzli vodi raztopi, v raztopini pa se potem kuha perilo vsaj 15 minut,

C) nato se perilo izperi na poprej v topli, potem v mrzli vodi, dokler ni voda čista... in perilo je oprano!

Brez mnenja, brez opanja prizanesljivo in hitro kakor sneg belo perilo s Schichtovim Radionom.

**Ne muči se!
Užemi SCHICHTOV RADION**

DANES VELIKA PREMIERA LEHARJEVE OPERETE

Film razkošja, lepote, ljubezni, žale in veselih dočitkov

MARTHA EGERTH

Predstave: danes ob 4., 7½ in 9¾,
jutri in na praznik ob 8., 5., 7½ in
9¾ ur izveder**C A R J E V I Č**

HANS SÖHNKER

Elitti kino MATICA

Tel. 21-24.

Predprodaja od 11. do 13. ure

DNEVNE VESTI

Jožicam in Jožetom

Vendar je končno tudi praktika spoznala velikanaki pomen godovanja Jožic in Jožetov, da je za to splošno slovensko narodno slavost dočolila vsaj dva dneva in še lepe sobote večer! Primeri se pa lahko tudi, da bo čas za vezovanje in čestitke vendarle še prekratek, zato je pa naše uredništvo z vodilji pričelo že danes opoldine, ko želi vsem godovnicam in godovnjakom prav od srca, da bi se vsi veselili pomlad, kakor ptički v solnčnem grmovju brez skrb in nadlog. Pomlad naj jim prinese mladost in veseljo do življenja na koče, obenem pa tudi vsaj malo pozabljenja na sedanje težke dni!

→ V letnem semestru 1658 slušateljev na ljubljanski univerzi. Vpisovanje v letni semestri ljubljanskih univerz je bilo tri dni zaključeno. Vpisalo se je 1658 slušateljev in sicer na juridično 561 (601), na tehničko 410 (483), na filozofska 396 (473), na teološko 166 (167), na medicinsko 125 (218). Stevilke v oklepajih pomenijo število slušateljev v zimskem semestru. Od zimskega semestra je padlo število slušateljev za 248, kar gre deloma na račun pavšaljarev solinov, ki je marsikdo ni mogel plačati.

— Nesreča. Franc Sterlič, sprevidnik avtobusa na progi Ziri — Ljubljana, je včeraj v Št. Vidu stopil z avtobusom, ki ga že šoker tako nato poginal. Kolo je šlo Sterlič čez nogo in mu jo resno poškodovalo. Morali so ga prepeljati v bolničko.

— Med porodom se je zadužila z lastnimi lasmi. V vasi Zadrinci blizu Gornjega Vakufa je prisia v sredo zvečer 25letna vdova Ana Gurukalo k svoji materi. Legla je v počitku, ko jo je pa mati prisia v četrtek budit, da nasla vrata zaklenjena. Pohikalca je sosedje, ki so vložili vrat. Na postelji so našli Ano mrtvo, pri njej je pa ležal novorojenček. Nesrečna žena si je končala življenje na ta način, da si je z lasmi zadrgnila vrat.

— Strašen požar pri Bijeljini. Mestece Janja blizu Bijeljine je postal v četrtek popoldne žrtev požara. Ogenj je uničil 80 poslopij, tako da je ostalo 30 drugih brez strehe. Prizadeti so baš najsiromašnejši prebivalci. Škoda znaša več milijonov. Kako je požar nastal, še ni znano.

cer bo predaval g. Ivan Mihelčič. Radio-orkester pa nastopi ob 11.15. Tolkiko je treba spremniti na šesti strani objavljeni radio program.

— Šibenik v filmu. Svetlofilm iz Zagreba se je ponudil šibeniški občini, da bi izdelal film o Šibeniku, za kar zahteva 10 tisoč dinarjev.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo nestalno vreme. Včeraj je dejevalo več ali manj po vsej državi. Najvišja temperatura je znašala v Beogradu 19, v Sarajevu 47, v Skopiju 16, v Splitu 14, v Zagrebu 12, v Mariboru 8, v Ljubljani 7.8. Davi je kazal barometer v Ljubljani 751.1, temperatura je znašala 3.6.

Pri zapeki, motnjah pri prebavi, gořecici v želodcu, krvnih navalih, glavobolu, splošni slabosti vzemite zjutraj na teče kozarc "Franz Jozefove" grenčice.

— Nesreča. Franc Sterlič, sprevidnik avtobusa na progi Ziri — Ljubljana, je včeraj v Št. Vidu stopil z avtobusom, ki ga že šoker tako nato poginal. Kolo je šlo Sterlič čez nogo in mu jo resno poškodovalo. Morali so ga prepeljati v bolničko.

— Med porodom se je zadužila z lastnimi lasmi. V vasi Zadrinci blizu Gornjega Vakufa je prisia v sredo zvečer 25letna vdova Ana Gurukalo k svoji materi. Legla je v počitku, ko jo je pa mati prisia v četrtek budit, da nasla vrata zaklenjena. Pohikalca je sosedje, ki so vložili vrat. Na postelji so našli Ano mrtvo, pri njej je pa ležal novorojenček. Nesrečna žena si je končala življenje na ta način, da si je z lasmi zadrgnila vrat.

— Strašen požar pri Bijeljini. Mestece Janja blizu Bijeljine je postal v četrtek popoldne žrtev požara. Ogenj je uničil 80 poslopij, tako da je ostalo 30 drugih brez strehe. Prizadeti so baš najsiromašnejši prebivalci. Škoda znaša več milijonov. Kako je požar nastal, še ni znano.

Drevi vsi v Kazino

I. medn. plesni turnir z družabnim plesom

Začetek ob 20½. Konec ob 4. zjutraj

Iz Ljubljane

— Za snažnost po ulicah prav zelo skrbi naša mestna občina, saj nam vsakde prizna, da je naše mesto nenavadno cisto v primeri z drugimi mesti v državi, tudi pred Dunajem, ki je s cesarskim sijarem izrabil tudi svojo zunanjou polituro. Toda naprometneši naš center pred postajo je ves nastavljan s papirjem, da je večkrat pravo smetišče. Imamo sicer prepoved, da ne smemo metati papirja in odpadkov na cesto ter je zato v Zvezdi in v Tivolskem parku in tudi drugod v mestu postavljenih precej koškov, ki se še ljudje res tako zelo poslužujejo da so vsak dan polni papirja in drugih smeti. Huda je s proračunom vendar bi pa mestna občina še zmaga vso to investirilo, da bi tudi pred posto obšila tak košek, da smeti ter ljudi opozorili na tramvajske karte mejoče raje vani namesto na cesto. Če bi pa še stražnik, ki vedno stoji tam, malo pogledal okrog sebe, bi bilo getovo tudi križišče pred posto knial brez smeti.

— Ljubljanski vrtmistrski del je zadnjice izredno mnogo ter smo res lahko veseli, da mestno vrtmarstvo bogati most z novimi nasadi, parki in ureditvami v tako posebeni tampie. Med drugimi deli, ki smo jih že omenili, je večja ireditev Gradaške v Cerkvene ulice z ravnanjem obržlj ob Gradaščici. Delati so začeli že, jesi ni, pozimi je pa delo potičalo delno zaradi mrzja in ker ni bilo kredita. Zdaj delajo sredstvi za podpiranje nezaopasnega. V Cerkveni ulici bo tudi zravnano in dvigneno cestišče ter razširjen hodnik, kjer so nasadili vrste brez.

— Ljubljanski vrtmistrski del je zadnjice izredno mnogo ter smo res lahko veseli, da mestno vrtmarstvo bogati most z novimi nasadi, parki in ureditvami v tako posebeni tampie. Med drugimi deli, ki smo jih že omenili, je večja ireditev Gradaške v Cerkvene ulice z ravnanjem obržlj ob Gradaščici. Delati so začeli že, jesi ni, pozimi je pa delo potičalo delno zaradi mrzja in ker ni bilo kredita. Zdaj delajo sredstvi za podpiranje nezaopasnega. V Cerkveni ulici bo tudi zravnano in dvigneno cestišče ter razširjen hodnik, kjer so nasadili vrste brez.

— Ljubljanski vrtmistrski del je zadnjice izredno mnogo ter smo res lahko veseli, da mestno vrtmarstvo bogati most z novimi nasadi, parki in ureditvami v tako posebeni tampie. Med drugimi deli, ki smo jih že omenili, je večja ireditev Gradaške v Cerkvene ulice z ravnanjem obržlj ob Gradaščici. Delati so začeli že, jesi ni, pozimi je pa delo potičalo delno zaradi mrzja in ker ni bilo kredita. Zdaj delajo sredstvi za podpiranje nezaopasnega. V Cerkveni ulici bo tudi zravnano in dvigneno cestišče ter razširjen hodnik, kjer so nasadili vrste brez.

— Ljubljanski vrtmistrski del je zadnjice izredno mnogo ter smo res lahko veseli, da mestno vrtmarstvo bogati most z novimi nasadi, parki in ureditvami v tako posebeni tampie. Med drugimi deli, ki smo jih že omenili, je večja ireditev Gradaške v Cerkvene ulice z ravnanjem obržlj ob Gradaščici. Delati so začeli že, jesi ni, pozimi je pa delo potičalo delno zaradi mrzja in ker ni bilo kredita. Zdaj delajo sredstvi za podpiranje nezaopasnega. V Cerkveni ulici bo tudi zravnano in dvigneno cestišče ter razširjen hodnik, kjer so nasadili vrste brez.

— Ljubljanski vrtmistrski del je zadnjice izredno mnogo ter smo res lahko veseli, da mestno vrtmarstvo bogati most z novimi nasadi, parki in ureditvami v tako posebeni tampie. Med drugimi deli, ki smo jih že omenili, je večja ireditev Gradaške v Cerkvene ulice z ravnanjem obržlj ob Gradaščici. Delati so začeli že, jesi ni, pozimi je pa delo potičalo delno zaradi mrzja in ker ni bilo kredita. Zdaj delajo sredstvi za podpiranje nezaopasnega. V Cerkveni ulici bo tudi zravnano in dvigneno cestišče ter razširjen hodnik, kjer so nasadili vrste brez.

— Ljubljanski vrtmistrski del je zadnjice izredno mnogo ter smo res lahko veseli, da mestno vrtmarstvo bogati most z novimi nasadi, parki in ureditvami v tako posebeni tampie. Med drugimi deli, ki smo jih že omenili, je večja ireditev Gradaške v Cerkvene ulice z ravnanjem obržlj ob Gradaščici. Delati so začeli že, jesi ni, pozimi je pa delo potičalo delno zaradi mrzja in ker ni bilo kredita. Zdaj delajo sredstvi za podpiranje nezaopasnega. V Cerkveni ulici bo tudi zravnano in dvigneno cestišče ter razširjen hodnik, kjer so nasadili vrste brez.

— Ljubljanski vrtmistrski del je zadnjice izredno mnogo ter smo res lahko veseli, da mestno vrtmarstvo bogati most z novimi nasadi, parki in ureditvami v tako posebeni tampie. Med drugimi deli, ki smo jih že omenili, je večja ireditev Gradaške v Cerkvene ulice z ravnanjem obržlj ob Gradaščici. Delati so začeli že, jesi ni, pozimi je pa delo potičalo delno zaradi mrzja in ker ni bilo kredita. Zdaj delajo sredstvi za podpiranje nezaopasnega. V Cerkveni ulici bo tudi zravnano in dvigneno cestišče ter razširjen hodnik, kjer so nasadili vrste brez.

— Ljubljanski vrtmistrski del je zadnjice izredno mnogo ter smo res lahko veseli, da mestno vrtmarstvo bogati most z novimi nasadi, parki in ureditvami v tako posebeni tampie. Med drugimi deli, ki smo jih že omenili, je večja ireditev Gradaške v Cerkvene ulice z ravnanjem obržlj ob Gradaščici. Delati so začeli že, jesi ni, pozimi je pa delo potičalo delno zaradi mrzja in ker ni bilo kredita. Zdaj delajo sredstvi za podpiranje nezaopasnega. V Cerkveni ulici bo tudi zravnano in dvigneno cestišče ter razširjen hodnik, kjer so nasadili vrste brez.

— Ljubljanski vrtmistrski del je zadnjice izredno mnogo ter smo res lahko veseli, da mestno vrtmarstvo bogati most z novimi nasadi, parki in ureditvami v tako posebeni tampie. Med drugimi deli, ki smo jih že omenili, je večja ireditev Gradaške v Cerkvene ulice z ravnanjem obržlj ob Gradaščici. Delati so začeli že, jesi ni, pozimi je pa delo potičalo delno zaradi mrzja in ker ni bilo kredita. Zdaj delajo sredstvi za podpiranje nezaopasnega. V Cerkveni ulici bo tudi zravnano in dvigneno cestišče ter razširjen hodnik, kjer so nasadili vrste brez.

— Ljubljanski vrtmistrski del je zadnjice izredno mnogo ter smo res lahko veseli, da mestno vrtmarstvo bogati most z novimi nasadi, parki in ureditvami v tako posebeni tampie. Med drugimi deli, ki smo jih že omenili, je večja ireditev Gradaške v Cerkvene ulice z ravnanjem obržlj ob Gradaščici. Delati so začeli že, jesi ni, pozimi je pa delo potičalo delno zaradi mrzja in ker ni bilo kredita. Zdaj delajo sredstvi za podpiranje nezaopasnega. V Cerkveni ulici bo tudi zravnano in dvigneno cestišče ter razširjen hodnik, kjer so nasadili vrste brez.

— Ljubljanski vrtmistrski del je zadnjice izredno mnogo ter smo res lahko veseli, da mestno vrtmarstvo bogati most z novimi nasadi, parki in ureditvami v tako posebeni tampie. Med drugimi deli, ki smo jih že omenili, je večja ireditev Gradaške v Cerkvene ulice z ravnanjem obržlj ob Gradaščici. Delati so začeli že, jesi ni, pozimi je pa delo potičalo delno zaradi mrzja in ker ni bilo kredita. Zdaj delajo sredstvi za podpiranje nezaopasnega. V Cerkveni ulici bo tudi zravnano in dvigneno cestišče ter razširjen hodnik, kjer so nasadili vrste brez.

— Ljubljanski vrtmistrski del je zadnjice izredno mnogo ter smo res lahko veseli, da mestno vrtmarstvo bogati most z novimi nasadi, parki in ureditvami v tako posebeni tampie. Med drugimi deli, ki smo jih že omenili, je večja ireditev Gradaške v Cerkvene ulice z ravnanjem obržlj ob Gradaščici. Delati so začeli že, jesi ni, pozimi je pa delo potičalo delno zaradi mrzja in ker ni bilo kredita. Zdaj delajo sredstvi za podpiranje nezaopasnega. V Cerkveni ulici bo tudi zravnano in dvigneno cestišče ter razširjen hodnik, kjer so nasadili vrste brez.

— Ljubljanski vrtmistrski del je zadnjice izredno mnogo ter smo res lahko veseli, da mestno vrtmarstvo bogati most z novimi nasadi, parki in ureditvami v tako posebeni tampie. Med drugimi deli, ki smo jih že omenili, je večja ireditev Gradaške v Cerkvene ulice z ravnanjem obržlj ob Gradaščici. Delati so začeli že, jesi ni, pozimi je pa delo potičalo delno zaradi mrzja in ker ni bilo kredita. Zdaj delajo sredstvi za podpiranje nezaopasnega. V Cerkveni ulici bo tudi zravnano in dvigneno cestišče ter razširjen hodnik, kjer so nasadili vrste brez.

— Ljubljanski vrtmistrski del je zadnjice izredno mnogo ter smo res lahko veseli, da mestno vrtmarstvo bogati most z novimi nasadi, parki in ureditvami v tako posebeni tampie. Med drugimi deli, ki smo jih že omenili, je večja ireditev Gradaške v Cerkvene ulice z ravnanjem obržlj ob Gradaščici. Delati so začeli že, jesi ni, pozimi je pa delo potičalo delno zaradi mrzja in ker ni bilo kredita. Zdaj delajo sredstvi za podpiranje nezaopasnega. V Cerkveni ulici bo tudi zravnano in dvigneno cestišče ter razširjen hodnik, kjer so nasadili vrste brez.

— Ljubljanski vrtmistrski del je zadnjice izredno mnogo ter smo res lahko veseli, da mestno vrtmarstvo bogati most z novimi nasadi, parki in ureditvami v tako posebeni tampie. Med drugimi deli, ki smo jih že omenili, je večja ireditev Gradaške v Cerkvene ulice z ravnanjem obržlj ob Gradaščici. Delati so začeli že, jesi ni, pozimi je pa delo potičalo delno zaradi mrzja in ker ni bilo kredita. Zdaj delajo sredstvi za podpiranje nezaopasnega. V Cerkveni ulici bo tudi zravnano in dvigneno cestišče ter razširjen hodnik, kjer so nasadili vrste brez.

— Ljubljanski vrtmistrski del je zadnjice izredno mnogo ter smo res lahko veseli, da mestno vrtmarstvo bogati most z novimi nasadi, parki in ureditvami v tako posebeni tampie. Med drugimi deli, ki smo jih že omenili, je večja ireditev Gradaške v Cerkvene ulice z ravnanjem obržlj ob Gradaščici. Delati so začeli že, jesi ni, pozimi je pa delo potičalo delno zaradi mrzja in ker ni bilo kredita. Zdaj delajo sredstvi za podpiranje nezaopasnega. V Cerkveni ulici bo tudi zravnano in dvigneno cestišče ter razširjen hodnik, kjer so nasadili vrste brez.

— Ljubljanski vrtmistrski del je zadnjice izredno mnogo ter smo res lahko veseli, da mestno vrtmarstvo bogati most z novimi nasadi, parki in ureditvami v tako posebeni tampie. Med drugimi deli, ki smo jih že omenili, je večja ireditev Gradaške v Cerkvene ulice z ravnanjem obržlj ob Gradaščici. Delati so začeli že, jesi ni, pozimi je pa delo potičalo delno zaradi mrzja in ker ni bilo kredita. Zdaj delajo sredstvi za podpiranje nezaopasnega. V Cerkveni ulici bo tudi zravnano in dvigneno cestišče ter razširjen hodnik, kjer so nasadili vrste brez.

— Ljubljanski vrtmistrski del je zadnjice izredno mnogo ter smo res lahko veseli, da mestno vrtmarstvo bogati most z novimi nasadi, parki in ureditvami v tako posebeni tampie. Med drugimi deli, ki smo jih že omenili, je večja ireditev Gradaške v Cerkvene ulice z ravnanjem obržlj ob Gradaščici. Delati so začeli že, jesi ni, pozimi je pa delo potičalo delno zaradi mrzja in ker ni bilo kredita. Zdaj delajo sredstvi za podpiranje nezaopasnega. V Cerkveni ulici bo tudi zravnano in dvigneno cestišče ter razširjen hodnik, kjer so nasadili vrste brez.

— Ljubljanski vrtmistrski del je zadnjice izredno mnogo ter smo res lahko veseli, da mestno vrtmarstvo bogati most z novimi nasadi, parki in ureditvami v tako posebeni tampie. Med drugimi deli, ki smo jih že omenili, je večja ireditev Gradaške v Cerkvene ulice z ravnanjem obržlj ob Gradaščici. Delati so začeli že, jesi ni, pozimi je pa delo potičalo delno zaradi mrzja in ker ni bilo kredita. Zdaj delajo sredstvi za podpiranje nezaopasnega. V Cerkveni ulici bo tudi zravnano in dvigneno cestišče ter razširjen hodnik, kjer so nasadili vrste brez.

— Ljubljanski vrtmistrski del je zadnjice izredno mnogo ter smo res lahko veseli, da mestno vrtmarstvo bogati most z novimi nasadi, parki in ureditvami v tako posebeni tampie. Med drugimi deli, ki smo jih že omenili, je več

Naskok na ženine pravice

Najogabnejše je, da so začeli borbo proti ženi v imenu reševanja socijalnega vprašanja

Ljubljana, 17. marca.
Cedalje večja zmedenost se zrcali iz zahoda, ukrepov ter reform, ki so baje potrebi — toda ne le potrebi, temveč edinozvezeljčavni —, da se odpravi nezaposlenost ter omili križa. Oglaša se cedalje več prekorov, ki prekorujejo, da bo na mah konec vseh težav, če se bodo lotili odpravljanja — govore »reševanja« — križe tako in tako. Zmesani pojmi in neznanje o socijalnih osnovah jih pri tem reševanju ne ovirajo. Več let divja prava pravčata epidemija v tem našem idejnem svetu, duhovni očetje najrazličnejših idej, ki so vse neprejavljive, trpe na fiksni ideji, da »rešujejo« krizo ter vidijo rešitev v vsem, tudi na zamisli, ki bi jo prisnel pes na repu.

In kakšne so vse te neštete »rešitve«? Vse so si podobne, vse so v tem enake, da je treba samo prelagati bremena, da je treba povsod in vse kratkomo reducirati; da je treba reducirati zaposlene ali jim vsaj reducirati plače; da je treba varčevati pri malih; da je treba uvesti moratorij za plačila dolgov tu, na drugi strani jih je pa treba izterjeti brez pardona; da je treba odpisati davke all jih pa zvišati; da je treba zvišati cene produkrov ali jih zniziti; da je treba odpraviti dvojno zaslужkarstvo, a uvesti petero, dvanaštero itd. zaslужkarstvo. Toda vse te in še druge ukrepe itak priporočajo na drugih mestih. Zdaj hočemo le predvsem naglašati, da zmedenost in grobi, brezglavi egoizem triumfira že tako, da se jima je umaknila razsdostnost na vsej črti. Socijalne pridobitve padajo druga za drugo; kaže, da se vračamo v najtemnejše čase zgodovine. Zdaj so prišle na vrsto tudi ženine pravice — najosnovnejše, najprimitivnejše. Jasna je težnja, da postani žena povsem socijalno odvisna od moškega. Toda ne le to! Žena si ne bo smela več niti služiti kruhu s svojimi rokami. Parola je: Žena se naj vrne k domačemu ognjišču! Žena naj bo le mati in gospodinja! — Pred sto leti so bile aktualne podobne devize, pred sto leti so kričali tako nasprotinci ženske emancipacije, ki prav tako niso razumeli dinamike socijalnega — družbenega — razvoja, ki so bili slepi za socijalna vprašanja, kot so dandanes mnogi kričati.

Najznačilnejše je pri dandanašnjih socijalnih trenjih, da vsak rešuje socijalna vprašanja predvsem v svojem interesu, tako da noče priznati drugim najosnovnejše živiljenjske funkcije — da namreč moremo vsi jesti in da je lahko le, če kaj imaš. Zdi se, da »socijalnim« delavcem ne pride niti na misel, da žene, zdaj zaposlene v produkciji, v javnih službah, ne morejo kratkomo preseliti iz služb na stolice k ognjišču in da jih ne čačajo velodobni zastopniki »močnejšega« spola, da bi jim splieti prijetna družinska gnezda. Najbrž sploh misijo, da se žene branijo brezskrbnega družinskega živiljenja, da se branijo »vitezov«, ki bi jim naj ustvarili raj na zemlji in ki bi si šteli v čast, da smoje skrbeti za svoje »kraljice«. Kratkomalo ne razumejo, da so že zavajaj minili časi, ko je žena lahko le sedela pri nogah svojega »gospoda« in sčetala po podplatih. Žena je dandanes prisiljena delati kot je prisiljen vsak, ki živi od dela svojih rok.

Pri barbarskem naskoku na ženine pravice se pa očituje predvsem še tisto prastaro feudalno naziranje, da je žena fizijsko manjša od moža ter da ji zato ne pritiče enakopravnost s pristno »krono« stvarstva. Čeprav je bila žena še tako socijalno tlačena, je dokazala ključnu vsemu, da se lahko kosa na vseh področjih umskega in fizičnega udejstvovanja z možem. In baš to, da je dokazala svojo sposobnost, dokazala, da zasluži prav tako imenec človek, se je »pregradič«, zadeča je »objedati« možu kruh... Mož, ta »dosto-

janstvenik« gospodar, duhovni »velikan« nad ženo, se je pa začel boriti proti ženi tako in s takšnimi sredstvi, kot da je žena manjševna ter da nič ne pomeni, če pogine od lakote in če jo mož povsem socijalno zasluži. Najogabnejše je, da so začeli borbo proti ženi v imenu reševanja socijalnega vprašanja! Govore, da bo konč vseh težav, čim bodo izbrinjene iz službenih delovnih modi in kodo bodo zasedli njihova službenega mesta moški, kot da je povsem brez pomena, kaj bo z odpuščenimi ženami in da je glavno le, da dobe de lo moški.

Ti »junaški« in »socijalni« delavci seveda tudi ne sprevidijo, da si niti ne koristijo z odpušči žen iz služb, ker sploh ne morejo razumeti, kaj je prav za prav na stvari, da primanjkuje zasluška vsem. Ne vedo tudi, da je nezaposlenih tudi mnogo ženskih delovnih mož, ne le moških in da bi žene z isto pravico zahtevali redukcijo zaposlenih moških, kot zahtevajo moški odpušči ženski. Ne morejo razumeti, da se nezaposlenost v splošnem nič ne zmanjša, če zaposlimo moške le po odpušči ženski. Toda s takšnimi ljudmi se ne morejo boriti z dejstvji in ne z logiko; dandanes se sploh skoraj na vsakem koraku uveljavlja le instinkt — toda ne zdrav! — razum je moral kapitalirati, najbrž so ga pokopal v zadnjem svetovnem klanju. Glas vpijčega v puščavi je zdaj apel na zdravo pamet in človečanstvo in vsi znaki kažejo, da bo prilož opozoril do sankcijiranega spolnega suženjstva. Ni treba naglašati posebej, da so posledice lahko le strašne in da pomeni dandanes vsak reakcionaren ukrep proti socijalnim pridobitvam še posebno nesrečo za skupnost. Le od svobodnega socijalnega udejstvovanja ter razvoja, ob enakopravnosti obeh spolov, zavisi boljša bodočnost skupnosti. Posebno dandanes je potrebno, da posegata v vzponu vseh svojih sil in mož i žena v živiljenjsko borbo. Borba med spolom dandanes ne more koristiti ne mož in ne ženi; mož bi se pa moral zavedati — če smemo se verovati v njegove umske sposobnosti —, da lahko le zavije socijalni razvoj, da ga pa ne more ustaviti. Težnja, da se izloči žena iz javnega udejstvovanja, se kaže pri nas najbolj pri učiteljstvu. Torej baš na področju, kjer se je začela žena najprej udejstvovati in kjer se je izkazala še posebno, saj je žena vzgojiteljica že po naravi, jo naj nadomestite povsem moži. Za moške nameravajo uvesti na učiteljskih numerus clausus, deklatom pa sploh zapreti vsa učiteljica! Res je izredno mnogo nezaposlenih arbitrijentov učiteljic, moralno bi se pa tudi naglasiti, da na neštehtih solah manjka učiteljskih mož, da mnogi razredi nimajo svojih učiteljev. Vsi bi lahko prišli do kruha! In kaj pomeni zapora na učiteljicah? Večji naval na druge sole, ki so tudi prenapolnjene!

Pri nas rešujejo vprašanja nezaposlenih učiteljev tudi na ta način, da misijo resno na odpušči vseh porečenih učiteljev. To pomeni, da bi se morala vsaka učiteljica spriznat s celitatom. Poročeni učiteljev pa seveda ne nameravajo uvesti na učiteljskih numerus clausus, deklatom pa sploh zapreti vsa učiteljica! Res je izredno mnogo nezaposlenih arbitrijentov učiteljic, moralno bi se pa tudi naglasiti, da na neštehtih solah manjka učiteljskih mož, da mnogi razredi nimajo svojih učiteljev. Vsi bi lahko prišli do kruha! In kaj pomeni zapora na učiteljicah? Večji naval na druge sole, ki so tudi prenapolnjene!

Pri nas rešujejo vprašanja nezaposlenih učiteljev tudi na ta način, da misijo resno na odpušči vseh porečenih učiteljev. To pomeni, da bi se morala vsaka učiteljica spriznat s celitatom. Poročeni učiteljev pa seveda ne nameravajo uvesti na učiteljskih numerus clausus, deklatom pa sploh zapreti vsa učiteljica! Res je izredno mnogo nezaposlenih arbitrijentov učiteljic, moralno bi se pa tudi naglasiti, da na neštehtih solah manjka učiteljskih mož, da mnogi razredi nimajo svojih učiteljev. Vsi bi lahko prišli do kruha! In kaj pomeni zapora na učiteljicah? Večji naval na druge sole, ki so tudi prenapolnjene!

Pri nas rešujejo vprašanja nezaposlenih učiteljev tudi na ta način, da misijo resno na odpušči vseh porečenih učiteljev. To pomeni, da bi se morala vsaka učiteljica spriznat s celitatom. Poročeni učiteljev pa seveda ne nameravajo uvesti na učiteljskih numerus clausus, deklatom pa sploh zapreti vsa učiteljica! Res je izredno mnogo nezaposlenih arbitrijentov učiteljic, moralno bi se pa tudi naglasiti, da na neštehtih solah manjka učiteljskih mož, da mnogi razredi nimajo svojih učiteljev. Vsi bi lahko prišli do kruha! In kaj pomeni zapora na učiteljicah? Večji naval na druge sole, ki so tudi prenapolnjene!

(Ta članek je bil napisan pred zborovanjem našega ženstva. Op. ured.)

Beseda o tenisu in njega pomenu

Debeli pri tenisu shujajo, suhi pa povežejo svoje kosti s prožnimi in močnimi kitami.

Ljubljana, 17. marca.

Tako, čez mesec dni bo završalo po vseh teniških v Ljubljani in vsem svetu. Stojimo pred novo sezono »belega sporta«. Morda je ta sport edino upravičen nositi devisko ime, zato pa ima tudi vsak dan več pristašev. Nepregledne so prednosti, ki jih nudi teniška igra, debeli shujajo, suhi pa povežejo svoje kosti s kitami, prožnimi in močnimi... In mnogo drugih je še, seveda... Ce pride na igrišča Ilirije, recimo, kjer se zbira vsa sesterna elita, vidiči čudovite stvari. Tako od daleč se ti zdi, da blebolečeni pristaši lovev v pobijajo z velikimi loparji muhe in mušice, ko pa pogledaš malo boljše, ugotoviš, da pošiljajo drug drugemu z nekakimi posebnimi finesami malo belo žogico. Včasih se ti zdi, da igrajo, kdo bo žogo poslal višje k nebuh in bogme, taka igra je zelo zanimiva. Pravili so vesčaki, da so to posebni triki, ki se jim pravi »lob«, če jih pa dolgo gojiš pa »lobanje« in kdor deli zdrži — zmaga...

Vsa zadeva pošiljanja žoge iz enega pola na drugo se zdi silno enostavna. Ojunaj se, pa greš v sportno trgovino, in si nabavši vse potrebno. Če ne veš, kaj boš rabil, kar zahtevat, povej, da si začetnik, in v kratkem času bodo stali pred teboj čeviji, volnene nogavice, sviter, majica, lopar z živiljenjskimi strurnimi prepeti, lično oknican, ducat žog. Iznebil se bo najmanj »jurja«, pa hajdi h krojaču, da ti umeri bele hlače, kajti parola je: vse belo... Ko imas vse doma, se oblecši in v zrcalu se zdiš podoben najmanj Tildnu, če si pa druga spola, pa skoro božanski Suzani — —

Na prostoru te »vzamejo v roke«, prav pa prav ti dajo v roke lopar in te postavijo pred visoko leseno steno, kjer dobis prvi pouk, nekako meter od tal je na steni »ta in par centimetrov nad to črto, ki naj predstavlja, v fantaziji, mrežo, moraš pošiljati žogo za žogo Seveda — ko je bo šlo, teden ali pa tudi dva se boš ukvarjal, žoga bo odskakovala kot izstrelna iz topa — vedno drago, samo k tebi ne...«

Na igrišču se bo šele začelo pravo igraje, si misliš ob pogledu na one, ki imajo vse umetnost v mezinici desne ali pa tudi »eve roke« in kaj jim »gre« samo izpod rok Cudno se počutiš v čevljih s podplati, spletenih in vrvi, na roko so ti dali povoj iz sumišljega blaga — to zaradi tli — zoper

solnčne žarke si si nadel zelen, rumen, moder ali pa tudi rdeč senčnik, lastem in tenu prikladen, v rokah drži še povsem nov, svež lopar, svetlo lakiran, če bi sam igral, bi bilo ravno prav, in žoge znamenje »Dunlop«, s katerimi se igra na turnirjih kajti žoge ni dobro menjavat, morda si skrit talent in — kaj će se pojaviti na turnirju?

Dober prijatelj te uči in uči, si prizadava in ne obupa, zalaže te s knjigami, češ, čitaj teorij — pa bo šlo. In čitaš romanod z Tildenom, božanske Suzane pa se zbirata vsa sesterna elita, vidiči čudovite stvari. Tako od daleč se ti zdi, da blebolečeni pristaši lovev v pobijajo z velikimi loparji muhe in mušice, ko pa pogledaš malo boljše, ugotoviš, da pošiljajo drug drugemu z nekakimi posebnimi finesami malo belo žogico. Včasih se ti zdi, da igrajo, kdo bo žogo poslal višje k nebuh in bogme, taka igra je zelo zanimiva. Pravili so vesčaki, da so to posebni triki, ki se jim pravi »lob«, če jih pa dolgo gojiš pa »lobanje« in kdor deli zdrži — zmaga...

Imajo sodnika, ki zleže na visoko stolico, venomer kriči in zapisuje, nasprotnik si pred bojem stiskajo roke in izmenjajo laskave besede... »Redje, začitek, začitek sodnik, hipec je vse mirno, potem se pa začne. Premišljaj, odkod izvira beseda »redje. Redim, rediti se, od tega gotovo ne, povedi ti na uho, da je to znak za začetek. Oni, ki so si popreje prijateljsko stisnili roke, se hipec kasneje mikastijo in z nedoumno brzino pošiljajo žogo vedno tja, kjer ni nasprotnika. Torej žoge ne tja, kjer si, vedno tja, kjer te ni! To si zapomni!

Gole, ki so pri tenisu »gemle«, se štejejo po angleško, vmes pa čuješ čudovite izraze: »tu baj fajt, čenč plis, server master N«, »šot« in kadar prav previndivo zadeši kdo rob mreže in žogica na drugem polju počne v presenečenju obstane, tečaj se reče temu »pardons«. Nasprotnik pa običajno požre kletvico, ki bi mu rada učila iz stisnjene ust. Borba je torej huda in tečaj, kjer si, vedno tja, kjer te ni! To si zapomni!

Gole, ki so pri tenisu »gemle«, se štejejo po angleško, vmes pa čuješ čudovite izraze: »tu baj fajt, čenč plis, server master N«, »šot« in kadar prav previndivo zadeši kdo rob mreže in žogica na drugem polju počne v presenečenju obstane, tečaj se reče temu »pardons«. Nasprotnik pa običajno požre kletvico, ki bi mu rada učila iz stisnjene ust. Borba je torej huda in tečaj, kjer si, vedno tja, kjer te ni! To si zapomni!

Gole, ki so pri tenisu »gemle«, se štejejo po angleško, vmes pa čuješ čudovite izraze: »tu baj fajt, čenč plis, server master N«, »šot« in kadar prav previndivo zadeši kdo rob mreže in žogica na drugem polju počne v presenečenju obstane, tečaj se reče temu »pardons«. Nasprotnik pa običajno požre kletvico, ki bi mu rada učila iz stisnjene ust. Borba je torej huda in tečaj, kjer si, vedno tja, kjer te ni! To si zapomni!

za žogico in se kot nihalo ure točno obrčajo na levo in desno. In to po cele ure, vrata nit ne čutijo, zdi se ti, da imajo posebna kroglična ležišča vdelana tam, kjer imajo drugi vrata.

Igra pa se samo »krepki«, tudi anezne spol se uspešno udejstvuje in moras priznati, da ni prav nič nežben, kaj ti posljivo bombo za bombo. Poslebnost je pri igri, ko se »krepki« in »nežbeni« postavita in skupaj zaigrata proti enakim nasprotnikom. Prevladuje seveda »krepki« del partije, ki si izbere za tarčo nezgodnega vratov. R. K.

DANES SENZACIONALNI FILM
GEORGE O'BRIEN V
GLAS KRVI
Boji in Indijanci. Napete scene.
ZVOČNI KINO DVOR
Predstave danes ob 4., 7. in 9. juniju
ob 3., 5., 7. in 9. uru zvezde
Cene Din 2.-, 4.-, 6.- in 8.-

SOKOL Akademija Ljubljanskega Sokola

Telovadna akademija Ljubljanskega Sokola, ki se bo vršila v soboto, 24. t. m. ob 20. uri zvezder v veliki unionski dvorani, bo imela posebno slavje. Na sporednu so najzajemnejše in najlepše telovadne skladbe našega največjega telovadnega skladatelja dr. Viktorja Murnika. Murnik, ki je prvi na slovenskem jugu označil v širši pravokotni slovenski misel ter zgradil temelj, na katerem stoji in se razvija mogočno jugoslovansko slovensko skolstvo, je tudi naš telovadni skladatelj, ki se posredoval v prezentaciji s celitatom. Poročeni učiteljev pa seveda ne namerovajo uvesti na učiteljski numerus clausus, deklatom pa sploh zapreti vsa učiteljica! Res je izredno mnogo nezaposlenih arbitrijentov učiteljic, moralno bi se pa tudi naglasiti, da na neštehtih solah manjka učiteljskih mož, da mnogi razredi nimajo svojih učiteljev. Vsi bi lahko prišli do kruha! In kaj pomeni zapora na učiteljicah? Večji naval na druge sole, ki so tudi prenapolnjene!

(Ta članek je bil napisan pred zborovanjem našega ženstva. Op. ured.)

Ljubljanski Sokol si si nadel zelen, rumen, moder ali pa tudi rdeč senčnik, lastem in tenu prikladen, v rokah drži še povsem nov, svež lopar, svetlo lakiran, če bi sam igral, bi bilo ravno prav, in žoge znamenje »Dunlop«, s katerimi se igra na turnirjih kajti žoge ni dobro menjavat, morda si skrit talent in — kaj će se pojaviti na turnirju?

Priješljene so vse znamenje občin, so si v istem smislu tolmačili tudi razne druge napisane tablice, ki niso imele imena. Tako smo dobili na karti še razne »Počasi vozite«, »Ave viator-Strasse« in menda tudi Murnik, ki se tako rekoč imenuje. Vsi smo znali slovenščine, so si v istem smislu tolmačili tudi razne druge napisane tablice, ki niso imele imena. Tako smo dobili na karti še razne »Počasi vozite«, »Ave viator-Strasse« in menda tudi Murnik, ki se tako rekoč imenuje. Vsi smo znali slovenščine, so si v istem smislu tolmačili tudi razne druge napisane tablice, ki niso imele imena. Tako smo dobili na karti še razne »Počasi vozite«, »Ave viator-Strasse« in menda tudi Murnik, ki se tako rekoč imenuje. Vsi smo zn

Zakladi Kranjske – v Ameriki na bobnu

Tako dragoceni so za nas izgubljeni zakladi, da jih ne more kupiti niti mogočna Anglia

Ljubljana, 17. marca
V londonskem prirodoznanstvenem tedniku »Nature« je priboljšal arheolog britskega muzeja Christopher Hawkes članek z naslovom »Treasures of Carniola« – Zakladi Kranjske, sedaj je pa ta članek v prevozu objavljen v naši odlični ilustrirani reviji za poljudno prirodoznanstvo »Proteus«, njegov urednik vseč prof. dr. Pavle Grošelj ter članek dodal nekaj splošno važnih lastnih pripomemb.

Angleški arheolog piše: »Delo, ki je dal pobudo za ta kratek članek in njegov naslov, je v treh pogledih izredne pomembnosti za vse, ki se zanimajo za znanost, v kolikor služi človeški zgodovini. Prvič zaradi edinstvenega bogastva preistoričnih zakladi Kranjske,

in dežel, ki jo obdajajo, in sicer ne samo v okjem svetu arheologije, temveč tudi v širšem svetu človeške zgodovine sploh. Drugič v tem, da je pokojna vojvodinja meklenburška posvetila svoja bogata sredstva njihovemu metodičnemu izkopavanju od 1. 1914 do 1915, potem ko so to pokrajino skozi desetletja izkopavali neznani kopaci ter na ta način zbrala kolekcijo

ne samo ogromne denarne vrednosti, temveč tudi neoprečne znanstvene pristnosti. Tretječi v doslej brezprimernem dejstvu, da je pozvalo ameriško dražbeno podjetje, ki stoji v službi hčerke pokojne vojvodine, k sodelovanju mednarodnemu odboru preistoričnikov, da obdelajo celo zbirko in ugotovijo avtentično arheološko razpoljivo njenih izkopanin, ki bodo

prodane na javni dražbi v New Yorku. Knjiga, ki leži pred nami, je katalog, ki vsebuje delo arheološkega odbora.«

Izšla je torej v Ameriki posebna knjiga z naslovom »Zakladi Kranjske«, ki so jo napisali

najznamenitejši preistorični sveta.

Nadalje piše angleški učenjak: »Dražba se je vrnila 29. januarja in nam njen uspeh začenkat še ni znan. Jasno je, da velik del te zbirke ne bo nikdar več pripljal nazaj preko Atlantika, in znan je, da se Veliko Britanija ni odločila stopiti v krog onih evropskih držav, ki bi mogle svoje narodne muzeje obogatiti z deželi ter dražbe.«

Tako dragoceni so torej za nas izgubljeni naši zakladi, da jih ne more kupiti niti mogočna Anglia!

Pošlušajmo se nadalje angleškega učenjaka, ki pravi: »Vojvodinja Meklenburška, ki se je rodila kot knezinja Windischgrätzova, izvirala iz rodbine, ki je že dolgo odlično služila ne samo avstro-ogrski kroni, temveč tudi arheologiji. Izredna srča je hotela, da se njena najstarejša posestva v Kranjski in Štajerski kraljevi z enim izmed najbogatejših in najpomembnejših arheoloških središč v Evropi. Ona se je za svojo dedičino dostojočno oddolžila. Kajti upravljeno trdimo, da moramo njena izkopanja uvrstiti med največje prispevke, saj jih je doslej doprinесел poedinec

k prazgodovini človeka na tem kontinentu. Vse to je v obširnem uvedu v katalogu spremno obrazložil dr. Adolf Mahr, ki se je v Dunaju preselil na svoje novo mesto v Dublin. Tukaj (v Sloveniji), kjer se vrsti grobnišča za grobniščem izrednega bogastva, moremo v veliki vojvodinske zbirki kot nikdar prej zasledovati ter proučavati značaj hallstattike civilizacije. Celotno število izkopanih grobov štejejo na več kot 1300 in, ačenim številu posameznih predmetov na 20.000 smo segli brčas preizku. Stojec na tem ozemlju, moremo hkrati pozdraviti duha Avgusta in priklicati senco Agamemnona.«

Urv. prof. dr. Pavel Grošelj k tem izvajanjem pripominja med drugim: »V dolarski Ameriki so na javni dražbi naprodaj zakladi, ki so bili izkopani iz naše zemelje. Naše – ne morda od danes ali včeraj, temveč izza onih davnih dni, ko so naši pradeči zavzeli to zemljo, kot neposredni nasledniki in dediči onih plemen, ki so na tem ozemlju pred nami živela, se kulturno razvitala, končno propadla, ter nam v svojih grobovih zapustila te zaklade svoje kulture in civilizacije. Kot neposredni dediči njihove zemelje in tisočletni čuvanje njihovih grobov smemo tedaj povsem upravičeno govoriti o svojih zakladih. Bogastvo, ki je bilo dvignjeno iz grobnišč na Vačah, na Magdalenski gori, v Vinici in v Št. Vidu pri Stični, predstavlja namreč v vsakem oziru

zaklad neprekonljive vrednosti. Ne samo po ogromnem številu prekopanih grobov in skoraj pravljenci obliki najdenih predmetov, temveč predvsem po dragocenosti in znanstveni pomembnosti izkopanin. Morda ne bomo segli previsoko, ačenim celotno meklenburško zbirko skoro na

polovico preistoričnega bogastva, ki ga je doslej dala naša zemlja. A tudi od druge polovice nam je ostal le majhen del.

Pretrečna večina predmetov je bila namreč izkopana za Dunaj ali pa tjački prodana. Nad 20.000 posameznih predmetov tvoriti ta zaklad. Meči, šlemi, opasci, zonice s ulicami, kopja, deli konjske opreme; klešče, noži, igle in drugo orodje; zaponke naknitki obeski, ogllice, zapaste, uhanji, figurine, bronasti kotli in vrči, nekaj glinastih posode itd., ponajveč iz brona, deloma tudi zlesta, stele in jantarja.

O izredni znanstveni vrednosti in pomembnosti meklenburške zbirke so si edini vsi strokovnjaki arheologi, ki so prispevali za dražbeni katalog članke, pisane s priznanjem in navdušenjem: »Vsa naša najdišča prostrane pokrajine – najdišča, kajih imenu so v znanstvenih krogih zasloveli širokem zemeljskem obliju – so zastopana v tej zbirki. Najdragocenejši predmeti sta dve situli izredne lepoty in bogatstva ornamentike. Nadalje dve svastiki (kijukasta križa) s 4 konjskimi glavami z Magdalenske gore, v tolčenem bronu umetno izdelane fibule itd. Prej pravi pisec, da je takozvana situla iz Vača edinstvena dragocenosnost, ki ji ni para na svetu, v zbirki ste pa kar dve situli, a o kijukastih križih piše, da v vsej centralni Evropi doslej še niso našli niti ene podobne izkopanke, na dalje pa pravi:

»In vseh teh dragocenosti ne bo nikdar več nazaj preko Atlantskega oceanata. Zares, veliko smo grešili v preteklosti. Kranjska bi postala Meka za arheološke ekspedicije,« pravi Mahr. V največji grem pa, ki se je pravkar storil nad nami, smo mirno privolili ter k njemu molčali. Kljub vsemu, kar smo namreč zagresili nad lastno zemljo nam je ta se ostala naklonjena ter v svojem osrčju zvesto ohranila zaklade neprekonljive vrednosti... Pri tedajnem delnem odboru ni bilo niti razumevanja niti podpore. V svobodni domovini pa smo grešili naprej – in še danes nismo zakladi, ki bi ščitili kulturne zaklade naše zemelje!«

Da pride v posest zadnjih formalnih dovoljenj, ki so bila za izvoz te zbirke potrebna, je sicer lastnica ponudila ljubljanskemu muzeju, da si ogleda kolekcijo ter obdere iz nekaj predmetov za svoje zbirke. Menda odpolancem muzeja najdragocenejši predmeti sploh niso bili na vpogled, a tudi v ostalem izbiru ni bila povsem svobodna. Kar pa so zbrali, je razstavljen v Narodnem muzeju menda na 8 kartonih. Toda ta drobec, ki je padel z bogato obložene zbirke meklenburške zbirke predstavlja komaj en odstotek vsega bogastva.

Ko prebiram lepi katalog – tako pravi univ. prof. Pavel Grošelj dalje – si ga je sedem učenjakov ustvarilo za dražbo meklenburške zbirke, ter srečavam v njem imena najraznovrstnejših narodov in plemen, ki so v pradavnini živela ter se krečata po Evropi, tedaj mi oko nehote išče imen mojega naroda, ki je bil poldrug tisoč let lastnik in čuvar teh bajnih zakladov. Zaman! Nekje pa je sicer zapisano ime krajine, nekje tudi ime upravne edinice, v kateri leže danes njih najdišča, o narodu samem pa niti beseda. Kot da smo srednjafriško pleme, ki nima svojega narodnega imena, temveč samo bliskoški naziv, kaor ga ima, kakor pasma vijolič ali kunceve.

zamolčali iz obzirnosti. Ali naj ves svet izve za naše poniranje? Ali naj res izve, da živi v kulturni Evropi narod, ki je bil lastnik in čuvar tega bogastva dlej, kot je trajala hallstattka. In keltska doba skupaj, ki je poldrug tisoč let pomagal vzdrževati na tem ozemlju štitiroščetno zveznost Indo-evropske kulture in civilizacije ter tudi uspešno branil s svojo krvjo; pa je šel in je kot Ezav za skledo leče pridel svoje prvenstvene pravice nad zakladi, ki so vzrastli iz njegove zemlje in bili v njej zakopani.«

Zbirka vojvodine Meklenburške je bila polno desetičte stranjenja kot sekvestrata na imovina inozemskega lastnika v ljubljanskem muzeju. Leta 1932. je finančno ministrstvo ukinilo sekvestr in lastnico je svobodno razpolagala z izkopaninami zato s svojo lastnino, ker ni bilo, in še danes kljub vsem obetom in zagotovilom, ni zakone o varstvu naših starin.

Na slabšem smo, kakor centralna Afrika. Sedanja lastnica, hčerka pokorne raziskovalke, Marija Antonetta je dovolila, da je muzej izbral vse tipe, ki jih še ni imel. Darovana kolekcija je razstavljena v muzeju v posebni omari, a ostalo velikansko in neprekonljivo zbirko so iz muzeja najprej odpeljali na Bleiburg, nato pa v Berlin in dalje v Ameriko, ker pa nismo zanesni določili, ki bi absolutno zabranje-

– Mislite?

— Tem bolj, — je nadaljeval namenski državnega tožilca, — ker sem vedno slišal, da se obe rodbini sovražita.

— Toda to sovraštvo ni bilo ovira, da bi Hektor ne ljubil gospodinje Berte.

— Oho! — se je začudil sodnik.

— In da bi gospodinčna Berta ne ljubila Hektorja.

— Ste prepričani o tem, kar trdite? — je vprašal sodnik presečeno.

— Tako trdno, kakor o tem, da imata nezakonskega otroka, — je pridomil Maupert.

— Pazite, kaj govorite, to boste moralni pod prisego potrditi pred sodiščem, — ga je opozoril namestnik državnega tožilca.

— Nič lažjega, — je odgovoril Maupert. — Vprašajte samo gospoda zdravnika tamle, ki že tri leta vzgaja deklico, katero izdaja za hčerko svoje sluškinje.

In Maupert se je zmagovalno obrnil na zdravnika, ki so ga bile te besede zadele kakor strela iz jasnega.

— Dr. Rousselu se je zdelelo, da se mu majte zemlja pod nogami. Bil je vse življenje na najboljšem glasu in kaj ta-

vila izvoz prič in dokazov starodavne kulture naše zemlje v inozemstvo. Greši se danes, ko nimamo muzejskega odnosno spomeniškega zakona, grešilo pa se je tu in se bolj poprej. Vojvodinja Meklenburška je namreč proti volji in celo ob najodločnejšem protestu ljubljanskega muzeja kopala pred svetovno vojno po kranjskih grobniščih in žandarji cesarja Franca Jožefa so ščitili njene kopace. Vse dragoce nejše stvari je že takrat dala odpeljati v Berlin, vendar pa mora ljubljanski muzej biti hvalezen lastnici, ki mu je dovolila vsaj izbiro iz ostanka, ki je postal v Jugoslavijo. Iz dražbenega kataloga je razvidno, da so to le klavne reliquiarium!

Toda, kakor se je pod posebnim protektoratom Franca Jožefa pred vojno mogel izvršiti izvoz starin, tako se tudi se sedaj dogajajo in bi se mogli dogajati slični primeri, ko gredo najdragocenejši dokumenti preteke kulture našega ozemlja preko mej, kakor se je to zgodilo na dražbah na raznih gradovih, kjer so bili dražitelji za naše javne zbirke izpostavljeni dobiti karski gonji domaćih in tujih starinarjev. Pomanjkanje zakona o varstvu starin pa predvsem silno

škoduje našemu ugledu v tujini.

Prav v primeru meklenburške zbirke vprašuje londonski tednik »Nature«, zakaj ni vsaj Anglia pokupila dragocenejši, če Jugoslavija teh svojih historičnih zakladov ni znala obdržati v svojih mejah. Ali ni to hud poper za našo prepočasno zakomadjanje? Inozemski znanstveniki namreč pravijo, da so spomeniki v naši državi še danes prepričeni taki samovoljni, da se lahko smatra za kulturno delovanje, če kdaj kaj odnesete, češ, da je s tem vrednota vsaj rešena pred unicenjem in propastjo. Lepo je, da se je za varstvo starin in za zakon zavzel »Proteus«, ker tako stvar pač ni lansirana od interesiranih arheoloških krovov, pač pa iz vrst prirodoznanstvene. Naši poslanci in ministri morajo zapreti vrata Jugoslavije z najstrožjim zakonom, da tudi najmočnejša protekcija ne bo mogla več rotati naših zakladov!

Ante Gaber.

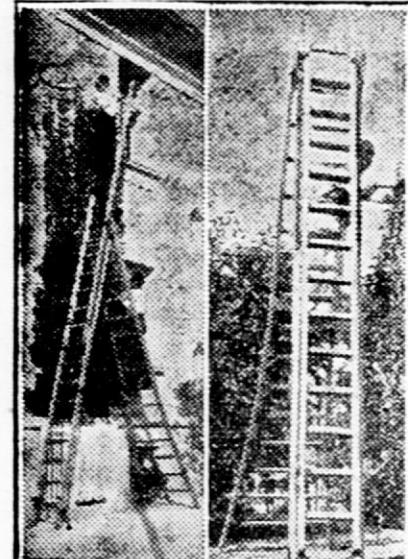
Iz Trbovelj

— Prošnja imovitejskim sokolskim družinam. Tukajšnje sokolsko društvo rabi za nujne investicije v celo vsoto denarja in se obrača na vse premožnejše brate in sestre in prošnjo za brezobrestno posojilo, ki bi se vrnilo do konca leta 1935. Ons brati in sestri, da se kulturno delovanje ne bo ukinito.

— Prosloveno delovanje naših gasilev. Za novim zakonom o ustroju gasilstva je po vsej prilikl zavel povsem nov duh in naših gasilskih edinicah. Naše gasilske čete so se sicer že pre zelo marljive udeleževalne delno prispevajo, da se zgasile. Težko pa je, da se zgasile. — Naslednja predavanja bodo po vikendih v celotnih gasilskih četah. — Prosloveno delovanje naših gasilev. Za novim zakonom o ustroju gasilstva je po vsej prilikl zavel povsem nov duh in naših gasilskih edinicah. Naše gasilske čete so se sicer že pre zelo marljive udeleževalne delno prispevajo, da se zgasile. Težko pa je, da se zgasile. — Naslednja predavanja bodo po vikendih v celotnih gasilskih četah. — Prosloveno delovanje naših gasilev. Za novim zakonom o ustroju gasilstva je po vsej prilikl zavel povsem nov duh in naših gasilskih edinicah. Naše gasilske čete so se sicer že pre zelo marljive udeleževalne delno prispevajo, da se zgasile. Težko pa je, da se zgasile. — Naslednja predavanja bodo po vikendih v celotnih gasilskih četah. — Prosloveno delovanje naših gasilev. Za novim zakonom o ustroju gasilstva je po vsej prilikl zavel povsem nov duh in naših gasilskih edinicah. Naše gasilske čete so se sicer že pre zelo marljive udeleževalne delno prispevajo, da se zgasile. Težko pa je, da se zgasile. — Naslednja predavanja bodo po vikendih v celotnih gasilskih četah. — Prosloveno delovanje naših gasilev. Za novim zakonom o ustroju gasilstva je po vsej prilikl zavel povsem nov duh in naših gasilskih edinicah. Naše gasilske čete so se sicer že pre zelo marljive udeleževalne delno prispevajo, da se zgasile. Težko pa je, da se zgasile. — Naslednja predavanja bodo po vikendih v celotnih gasilskih četah. — Prosloveno delovanje naših gasilev. Za novim zakonom o ustroju gasilstva je po vsej prilikl zavel povsem nov duh in naših gasilskih edinicah. Naše gasilske čete so se sicer že pre zelo marljive udeleževalne delno prispevajo, da se zgasile. Težko pa je, da se zgasile. — Naslednja predavanja bodo po vikendih v celotnih gasilskih četah. — Prosloveno delovanje naših gasilev. Za novim zakonom o ustroju gasilstva je po vsej prilikl zavel povsem nov duh in naših gasilskih edinicah. Naše gasilske čete so se sicer že pre zelo marljive udeleževalne delno prispevajo, da se zgasile. Težko pa je, da se zgasile. — Naslednja predavanja bodo po vikendih v celotnih gasilskih četah. — Prosloveno delovanje naših gasilev. Za novim zakonom o ustroju gasilstva je po vsej prilikl zavel povsem nov duh in naših gasilskih edinicah. Naše gasilske čete so se sicer že pre zelo marljive udeleževalne delno prispevajo, da se zgasile. Težko pa je, da se zgasile. — Naslednja predavanja bodo po vikendih v celotnih gasilskih četah. — Prosloveno delovanje naših gasilev. Za novim zakonom o ustroju gasilstva je po vsej prilikl zavel povsem nov duh in naših gasilskih edinicah. Naše gasilske čete so se sicer že pre zelo marljive udeleževalne delno prispevajo, da se zgasile. Težko pa je, da se zgasile. — Naslednja predavanja bodo po vikendih v celotnih gasilskih četah. — Prosloveno delovanje naših gasilev. Za novim zakonom o ustroju gasilstva je po vsej prilikl zavel povsem nov duh in naših gasilskih edinicah. Naše gasilske čete so se sicer že pre zelo marljive udeleževalne delno prispevajo, da se zgasile. Težko pa je, da se zgasile. — Naslednja predavanja bodo po vikendih v celotnih gasilskih četah. — Prosloveno delovanje naših gasilev. Za novim zakonom o ustroju gasilstva je po vsej prilikl zavel povsem nov duh in naših gasilskih edinicah. Naše gasilske čete so se sicer že pre zelo marljive udeleževalne delno prispevajo, da se zgasile. Težko pa je, da se zgasile. — Naslednja predavanja bodo po vikendih v celotnih gasilskih četah. — Prosloveno delovanje naših gasilev. Za novim zakonom o ustroju gasilstva je po vsej prilikl zavel povsem nov duh in naših gasilskih edinicah. Naše gasilske čete so se sicer že pre zelo marljive udeleževalne delno prispevajo, da se zgasile. Težko pa je, da se zgasile. — Naslednja predavanja bodo po vik



A. & E.
Skaberne
Ljubljana



TVRDKA
I. REPŠE, Ljubljana
Tesarska ul. 7 (Karlovška c.)
priporoča vsakovrstne
**specialne patentne
LESTVE**
za: industrijo, trgovce, obrtnike, sadjarje, vrtnarje, hišne posnemniki, gasilna društva itd. Lestve se lahko uporabljajo na vse načine, tako da ena lestva nadomešča šest drugih.
1241

JOŠKOM IN JOŽICAM

na čast priredi RESTAVRACIJA

F RANKOPANSKI DVO"
ZABAVNI VEČER s plesom, zato vsi na veselico v ponedeljek. — Prispela nova vina po zmerni ceni. Brez vstopnine.

Se priporoča UKMAR, gostilničar.

JOŽICE IN JOŽETI,

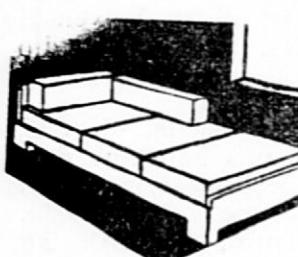
če mislite dobre volje biti, morate po vino

k Briskemu priti
V PALAO »GRAFIKE«

Ziveli Jožice in Jožeti! — Še na mnoga leta!

VINARNA BRIŠKI

Telefon 28-92 Telefon 28-92



COUCH ZOFE
SPALNE FOTELJE, OTOMANE,
MODROCE in vse tapetniške izdelke
nudi solidno in do nizki ceni

RUDOLF RADOVAN
TAPETNIK
LJUBLJANA, MESTNI TRG ST. 18



Pred nakupom si oglejte veliko razstavo otroških in igračnih vozikov, stolic, holenderjev, malih dvokoles, tricikljev, šivalnih strojev, motorjev in dvokoles v prostorih domače tovarne »TRIBUNA« F. BATJEL, LJUBLJANA, KARLOVSKA CESTA ST. 4. — Najnižje cene! Ceniki franko!

**POCENI — KRIZI PRIMERNO
ZA MALO DENARJA NOVO OBLEKO!**
ako prinesete staro v naš sprememljivo za barvanje in snanje, VOSNJAKOVA ULICA ST. 4 (prejšnja cesta na Gorenjski kolodvor).

v krojačnico PREZELJ
kjer se prevzema za TOVARNO WAGNER, RADOVLJICA.
Vsa oblačila se lepo popravijo in elegantno zlikajo.

**Vsaka vloga v denarnem zavodu
oživilja celo gospodarstvo.**

Vsek novi kredit povečuje kupno moč!

Vlagajte svoje prihranke v

**MESTNO HRANILNICO
LJUBLJANSKO**
(PRESERNOVA ULICA 8)

Telefon 2016. 2616. Telefon 2016. 2616.

Izguta nemogoča, saj za njene vloge v znesku

Din 420,000.000.—

jamčijo poleg rezervnega zaklada in terjatev še mesto Ljubljana z vsem svojim premoženjem (elektrarna, plinarna, klavirna, hiše itd.)

ter vso davčno močjo.

Vloge sprejemata med uradnimi urami od 8. do 12½ ali po ček, po ložnicah št. 10.533, katera ima vsaka pošta. Mladina dobi domače hraničnike za varčevanje.

Ugodno obrestovanje!

S temi boste radovaljni

89:

črni in rjava

Elegantni so in udobni. Dolgo trajajo, prihranijo Vam denar, nudijo Vam udobnost. Povečujejo Vašo sposobnost za delo.

JAMČIMO ZA DOBER MATERIJAL IN IZDELAVO.



Rada

MALI OGLASI

V vseh malih oglasih velja beseda 50 para, davek Din 2.— Najmanjši znesek za mali oglas Din 5.—, davek Din 2.— Mali oglasi se plačujejo takoj pri narocišču, lahko tudi v znamkah. — Za pismene odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znamko. — Popustov za male oglase ne priznamo.

KUPIM

KOVASKO KAMENO OGLJE
več vagonov cementa, rezanega in tesanega lesa in okrajnikov kipi I. Krnoul, trg. Varazdin

OREHE IN FIZOL
(prepičar in cypr) prodam.
Kupujem suhe gobe. — Oskar
Marić, Ptuj. 1150

LES
jelkov, bukov in hrastov kipi. — Ponudbe: Propaganda, Zagreb, Jelačičev trg 5, pod »Jelka« 141. 1203

JESENOV LES
kupi Drucker, Zagreb, Ilica 39
1206

GLASPA

KLAVIRJE PIANINE
prvovrstnih inozemskih znank, ugodne cene; tudi na obroke in hranične knjižice. — Najceneje popravlja in ugašuje — MUZIKA, Sv. Petra cesta 40. 8/7

NEPREMIČNINE

**GOSTILNIŠKO-TRGOVSKO
KONCESIJO IN LOKALE**
oddam za vinski klet — brez konkurenco — ali pa sprejem državljnika z Din 20.000 s ali brez sodelovanja. Najprometnejša ulica. — Gobec Dragotin, Kragujevac, Knez Mihajlja ulica 32. 1256

PARCELO

4794 m² veliko, na važnem prostoru, po ugodni ceni prodam, event. tudi proti knjižici mariborskih zavodov. — Vprašati: Studenci pri Mariboru, Zrinjskega ulica št. 26. 1249

ENODRUŽINSKA HISA

2 sobi, kuhinja, gospodarsko poslopje in vrt v Pobrežju po zelo ugodni ceni naprodaj. — Vpraša se: Studenci pri Mariboru, Zrinjskega 26. 1250

V HOTELU »BALKAN«

Sv. Petra cesta 25 — se prodaja več rabljenih umivalnikov. 1243

VINOGRADNO POSESTVO

zamenjam za gostilno. — Kralj Beno, Zbelovo-Poljčane. 1204

HISO S PAR. PEKARNO

prodam. — Kocjan, Trbovlje. 1205

KRASEN VRT

v smartnem pri Litiji oddam v najem. — Ponudbe: Razboršek, Tržič. 1208

STANOVADA

HISNIK ISČE STANOVANJE
Opravljai bi tudi razna dela pri hiši in na vrtu. Vselitev lahko takoj. — Ponudbe ali se pove naslov v upravi »Slovenskega Naroda pod »Stev. 1210c

ZRACNO SOBO S HRANO
po možnosti s souporabom kopalinice išče soliden vpokojenc. Lega solnčna, okrog Tivolja, Aleksandrova, Tyrševa cesta ali Kongresni trg. — Ponudbe z navedbo cene pod »Točen plačnik 1200c.

ODDAM STANOVANJE
dveh ali treh sob s 1. aprilom ali 1. majem. Parket, elektrika. Rožna dolina, Cesta X, št. 25 (pod Rožnikom).

SEPARIRANO SOBO
prtlicno, s štedilnikom in dve maleti dolgoletne prakse! Izvrstne ponudbe (tudi iz Jugoslavije) za dame in gospode. Spročite svoje podatke in zahteve zavod za posredovanje ženitev: Gizela A. F. Kraus Budapest V., Arany Janos 34. — Dopisovanje v srbohrvatskem jeziku. — (Za odgovor priložite 10.- Din v znamkah.) 1100

SLUŽBE

**ZA OKRAJE GROSUPLJE,
TREBNJE, NOVO MESTO**
iščemo agilne zastopnike za prodajo priznanih radio aparativ. — Dober postranski zastopnik. — Ponudbe pošljite na upravo »Sloven. Naroda« pod »Dolenjska 1216c.

IŠČEMO ZASTOPNIKE
za prodajo ameriških pisalnih strojev svetovne znamke. Agilni, z nekolič kapitala, se nudi dober zasluzek. V pošte pride en zastopnik za Ljubljano in eden za Maribor. — Ponudbe na veletrgovino: St. Kugli, Zagreb, Ilica 30. 1221

STAREJSI TRG. POMOCNIK
verziran v trgovini z mešanim blagom in železmino, kavciže zmožen, želi primerne službe.

— Ponudbe na upravo »Sloven. Naroda« pod »Samostojen 1257c.

ZASTOPNIK

ki že obiskuje privatne in prima stranke z blagom za oblačila na deželi in ki bi hotel prevzeti majhne kolekcije samo boljših ženskih in moških blagov (štofov) — se išče. — Ponudbe pod »Dober postranski zasluzek 1252c na upravo »Sloven. Naroda«.

PRODAJALKO

mlajšo, čedno, inteligentno, išče mlekmarna za takoj. — Plača: 5 %, stanovanje in hrana; kavciže Din 1500 do 2000. — Vprašati pri lastnici Ivanici Bossac, Zagreb, Tigrčeva ul. 30. 1248

TRGOVSKI POMOCNIK
običajno storja, če položi 5- do 10 tisoč Din kavciže ali pristopi kot državnik. — Ponudbe pod »Manufaktura 1232c na upravo »Sloven. Naroda«.

ABSOLVENT

Kmetijske zadružne šole išče službo ekonoma. — Ponudbe na upravo »Sloven. Naroda« pod »Ekon. 1247c.

POREDUJEM

bančne vloge. — Jos. Augustin, agentura bančnih poslov, Ljubljana, Aleksandrova cesta 4. 1267

ŽENITVE

POROCIL BI SE
z gospodinčno čedno zunanjostjo, katera razpolaga z nekaj v govorini, nekaj pa lahko v hranični knjižici — radi skupnega prevzema hiše in povečanja obrata; vse v Ljubljani. — Posim letne ponudbe s polnim naslovom na upravo »Sloven. Naroda« pod »Ljubezen 1261c.

DVOPREZNI VOZ

malo rabljen, prodam ali zamenjam za zapravljivek. — Janez Ferler, Gorenja vas št. 21 nad Skofjo Loko. 1240

OTROSKE VOZIČKE

tapecira v lakira — Mrzlikar, Ljubljana, Gregorčeva ulica št. 12 (Gradišče). 1262

KROJASKI MODNI ATELJE

J. JELOVŠEK
LJUBLJANA, Kongresni trg 8, I. nadst. (poleg Kina Matice) se priporoča za izdelavo oblek, površnikov in sukenj vseh vrst, Moderen krov. Solidna izdelava. Cene zmerne.

HRANILNE KNJIŽICE

kupujem in prodajam ali damo na iste posojilo. Kulanti pogoji. PUČKA STEDIONA, ZAGREB. — Naš zastopnik za Dravsko banovino: Rudolf Zore, Ljubljana, Gledališka ulica št. 12, na katerega se je obrnil.

DAMA

želi spoznati profesorja-samca za skupne izprehode in izlete. — Cenj. dopise pod šifro »Profesor 1255c na upravo »Sloven. Naroda«.

RAZNO

KAVARNA STRITAR
vsak večer koncert — »provorstne pjevačice. 17/T

Modna konfekcija

Najboljši nakup
A. PRESKER, LJUBLJANA, Sv. Petra cesta št. 14. 6/T

VSEM JOŽICAM

sporočam, da se vrši v ponedeljek dne 19. t. m. domača zavaba s plesom v gostilni pri Lasanu v Šiški, Vodnikova cesta št. 17. — Se priporoča za obilen obisk — Ivan Lasan, gostilničar. 1259

Večja množina

makulaturnega papirja

naprodaj po zelo ugodni ceni

Naslov pove uprava Slovenskega Naroda

DANES OB 7. UR
na ražnju pečeno »jagnje« se dobri v gostilni Olup, Ljubljana, Stari trg 1. 1268

HRANILNE KNJIŽICE
(tudi prepise) prvovrstnih ljubljanskih denarnih zavodov jemljemo zopet do prekliva v račun. — A. & E. Skaberne, Ljubljana. 1245

Smehljam se, ne čudi se Spela
spet sveža so jajca dospela,
je en naslov za me je pravi:
LOWY, SREDISCE OB DRAVI

Skladišče: LJUBLJANA,
Kolodvorska ul. 35</p